

ABC BLADET

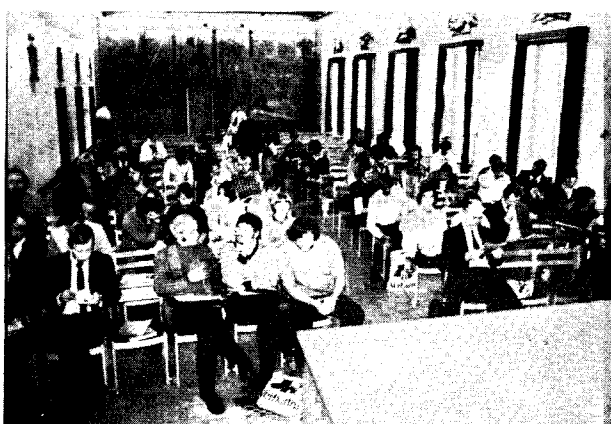
ABC-KLUBBENS MEDLEMSBLAD FÖR BLANDAD INFORMATION TILL BÅDE NYTTA OCH NÖJE

Nummer 1, 1982

BILDER ÅRS-

FRÅN MÖTET

T-D-X TILL- BEHÖRS- VECKOR!

19—30 APRIL 1982

10%

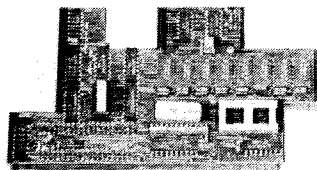
PÅ REDAN LÅGA PRISER

UTBYGGNADSSATSER

Uppdatering av ABC ord och
T80 PRT till TKN 80

TKN 80 — 80 tecken på
ABC 80

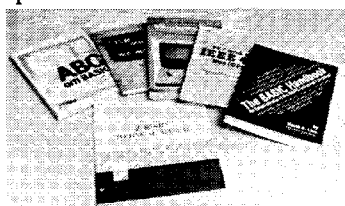

UNI 800 — 64-192 K RAM
extra till ABC 800 inkl.
RAM-floppy med och utan
CP/M.

UNI 80 — 64 K CP/M på
ABC 80

BÖCKER

Text "Basic-handboken" och
"Avancerad programmering
på ABC 80"

DISKETTER, PAPPER, BLANKETTER MM

Ring, skriv eller kom!
Öppet månd—fred 9—18
Vi gillar frågvisa besök!!

T-D-X

SmåDatorerAB

Skyllfönstret för smådatorutvecklingen
KUNGSGAT. 79, 112 27 STOCKHOLM
TEL. 08-52 10 60, 52 14 60

LEXICON utbildar på smådatorer

Intensivkurser i ABC om smådatorer,
BASIC, teknik, ordbehandling etc.
Företags- och branschanpassade kurser.
Sänd efter utbildningsprogram!
(Sätt kryss)

☐ ABC 80 ☐ ABC 800
☐ Metric 85 ☐ Canon CX-1

Namn: _____

Företag: _____

Adress: _____

Postnr: _____

Postadress: _____

LEXICON — ett fristående
leverantörsobundet utbildnings-
företag specialiserat på smådatorer —
genomför över 300 kurser och
konferenser om året.

LEXICON

utbildning på smådatorer

Box 136 • 182 12 Danderyd • Tel: 08-753 31 40

PRAKTIKANT/ASSISTENT

Vi expanderar och söker därför en yngre utåtriktad dator-
kunnig person till vår kursverksamhet i Mörby Centrum,
Danderyd. Du kommer att jobba med marknadens mest
ledande smådatorer typ ABC 80, ABC 800, Metric 85, Ca-
non CX-1 etc vilket ger rika utvecklingsmöjligheter för
rätt person. Till att börja med får du ansvara bl a för de
praktiska arrangemangen kring kurserna: testa utrust-
ningar, kopiera disketter, plocka ihop kursmaterial, hålla
ordning på vårt programbibliotek och hjälpa till i största
allmänhet. Du kommer också att syssla med visst
programmeringsjobb och hålla kontakter med både
kunder och leverantörer. Senare kan ditt ansvarsområde
komma att utökas. Ett framtidsjobb för dig som är beredd
att satsa för fullt. Låter detta intressant? Ring då Jockum
Wahlberg på tel 08-753 31 40 eller sänd in din ansökan.

LEXICON

utbildning på smådatorer

LEXICON är ett fristående leveran-
törsobundet utbildningsföretag spe-
cialiserat på smådatorer. 300 kurser
och konferenser om året.

Box 136 182 12 Danderyd Tel 08-753 31 40

Jag är inte intresserad av jobbet men vill gärna ha era utbild-
ningsprogram för (kryssa i)

☐ ABC 80 ☐ ABC 800 ☐ Metric 85 ☐ Canon CX-1

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Insändes till LEXICON AB, Box 136, 182 12 DANDERYD

Medlemsorgan för

ABC-klubben

Vidängsvägen 1
161 33 Bromma
ISSN 0349-3653

Ansvarig utgivare:

Gunnar Tidner

Redaktör:

Claes Schibler

ABC-klubbens

postgiro 15 33 36-3

telefon 08-80 15 22

(automatisk telefonsvarare
med aktuell klubbinformation)

telefon 08-80 15 23

(modem med ABC Monitor)

Tryck: Märstatryck AB 1982

NUMMER 1, 1982

INNEHÅLL

Ledare av Gunnar Tidner	2
Samtal med Svenne av Kjell-Åke Johansson	3
Insändare – Kassetter	4
Programdistribution på ABC-kassetter av Gunnar Tidner	5
TV-editorn av Gunnar Tidner	6
Programmet EXTDEL av Kjell-Åke Johansson	8
Basicrad av Björn Gustavsson	8
ABC-KLUBBEN Årsmöteshandlingar	9-15
ABC-KLUBBEN Årsmötesredovisning	16-24
Variabeltabell av Claes Schibler	25
Närkontakt med datadebatten av Ulf Sjöstrand	26
Insändare ABC 800 TID	27
Datamurphyologi av Lars-Eric Sörensen	27
Diska Rent av Lars-Eric Sörensen	28
Annorlunda Stränghantering av Sven Wickberg	30

Annonsspriser fr o m 1 juli 1980

1/1-sida 185 × 260 mm	2000:-
1/2-sida 185 × 128 eller 90 × 260 mm	1.200:-
1/3-sida 185 × 85 mm	800:-
1/4-sida 90 × 128 mm	650:-
2 st 1/1-sidor i uppslag	4.500:-
2:a omslagssida	2.500:-
3:e omslagssida	2.300:-

4:e omslagssida 185 × 225 mm 2.750:-
Begärd placering 10% förhöjning.

Tidningen ansvarar ej för att införda programlistningar är korrekta.

Lösnummerpris 25:-.

Särskild prislista vid best. av flera ex. tillhandahålles på begäran.

Copyright gäller för införda program om inget annat anges.

Medlemsavgifter 1982

Seniorer 125 Skr

Juniorer 70 Skr

Junior räknas man t o m det kalenderår man fyller 18 år. Ange därför personnummer när Du betalar medlemsavgiften.

Medlemskapet är personligt.

Särskild prislista för prenumeration tillhandahålles på begäran.

Medlem blir Du enklast genom att sätta in medlemsavgiften på ABC-klubbens postgirokonto 15 33 36-3.

ABC-klubbens styrelse 1982

Ordförande:	Gunnar Tidner
Vice ordförande:	Kjell-Åke Johansson
Sekreterare:	Ulf Sjöstrand
Kassör:	Marianne Forsman
Redaktör:	Claes Schibler
Ledamot:	Joe Johnsson
Suppleanter:	Allan Larsson
	Björn Sjöborg
	Göran Sundqvist

LEDAREN

Detta nummer innehåller en fyllig redovisning från årsmötet och ABC-dagen den 6 februari. Vi tror att det kan vara intresse för många medlemmar som inte hade tillfälle att själva närvara att på detta sätt få ta del av de diskussioner som fördes. Självklart går det av utrymmesskäl inte att få med allt men vi har försökt ta med det som vi tror har störst intresse för de många medlemmarna.

Vi hoppas på fler lokalavdelningar. Årsmötet antog normalstadgar för lokalavdelning av ABC-klubben. (Normalstadgarna bör ses som en mall som man givetvis kan avvika ifrån för att tillgodose de speciella önskemål som finns.) Efter avslutade årsmötesförhandlingar valdes en interimsstyrelse för en Stockholmsavdelning. Detta nummer innehåller ett upprop till de som bor i Stockholm med omnejd att bli medlemmar i Stockholms lokalavdelning. Uppropet kan tjäna som exempel för de som vill starta lokalavdelning på andra platser i landet.

Vi har fått en hel del påstötningar från medlemmar som pekat på att de i många fall har svårt att tillgodogöra sig innehållet i tidningen därför att flera artiklar (och annonser) har rört sig på ett plan som förutsätter kännedom om tekniska termer och kunskaper som alla inte har. Dessa brister skall vi försöka avhjälpa, ett första försök i den riktningen är "Samtal med Svenne" i detta nummer. Det blir naturligtvis en svår balansgång men i fortsättningen skall vi försöka utforma innehållet i ABC-bladet så att det ger något åt alla oavsett kunskapsnivå. Du som tycker att innehållet i en artikel överstiger din horisont, sätt en parentes runt det du inte begriper, spar numret och gå tillbaka till artikeln efter ett år så skall du se att det kanske är mer begripligt när du under mellantiden lärt dig mer.

Du som skriver, tänk på att alla inte står på samma kunskapsnivå som du, ansträng dig gärna lite extra att vara så pedagogisk som det går så att innehållet blir begripligt för fler. Markera gärna avsnitt som kräver mer av läsaren så att den mindre erfarne kan hoppa över de svåra partierna men ändå tillgodogöra sig den väsentliga informationen.

Don't do as I do, Do as I tell You!

Vi har även fått förfrågningar och påpekande rörande ABC-kassetterna, se bl a några insändare i detta nummer. I artikeln "Programdistribution på ABC-kassetter" belyses frågorna kring dessa närmare.

Gunnar Tidner <medlem 1306>

SMTAL MED SVENNE

Min kompis Svenne som nyligen skaffat en ABC80, ställer ibland frågor till mig om programmering. Det kan bli långa nattliga telefonsamtal. Härom natten talade vi om variabeltyper, men det började med något annat. Jag tror att vårt samtal kan vara intressant för andra nybörjare och återger det här nedan.

Svenne: varför använder man A% ibland, det är ju svårare att skriva än A ? En annan sak som jag undrar över, med POKE kan man ändra i minnet, då skulle man ju kunna gå in och ändra minustecknet i ett negativt värde så att det blev positivt ?

K-Å: Vi måste nog ta det här från början. Alltså det finns tre olika variabeltyper att välja på vid programmering på ABC80. De tre typerna är heltal, flyttal och strängvariabler. De skiljer sig åt i fyra viktiga avseenden; precision, talområde, snabbhet och krav på minnesutrymme.

Svenne: Vad menar du med precision? och vad är det för skillnad mellan precision och talområde? Vilket slags variabel ger störst precision, talområde och är snabbast?

K-Å: Sakta i backarna! En fråga i taget. Jag föreslår att vi börjar med din sista fråga. Du undrar om man kan få allt på en gång. Svaret blir naturligtvis som vanligt att det kan man inte. Hög precision kräver många siffror och stort minnesutrymme, vilket leder till långsam bearbetning. Högst precision har strängaritmetiken, vilken också är långsammast. Strängaritmetiken gör det möjligt att räkna med upp till 29 siffrors noggrannhet.

Svenne: Strängaritmetiken använder MUL\$ och SUB\$ eller hur? Jag tycker den är knölig att jobba med!

Men vad är det för skillnad mellan heltal och vanliga variabler?

K-Å: Med 'vanliga' menar du förstås flyttal. Det finns flera skillnader, om vi håller oss till de jag nämt tidigare så har flyttal större precision och talområde, men tar mer minne och är långsammare. Skillnaden när det gäller minneskrav är dock inte så stor. Mer exakt uttryckt så tar en heltalsvariabel två byte och ett flyttal tar fem byte minnesutrymme i anspråk.

Svenne: Du rekommenderar alltså heltal som tar minst minne?

K-Å: Nu har du nog inte hört på riktigt. Det hela är en avvägningsfråga, heltal har många nackdelar ex ett begränsat talområde. Talområdet sträcker sig mellan -32768 och 32767.

Svenne: Varför i Hälsingland har man ett så ojämnt talområde? Kunde man inte ha tagit -100000 till 100000?

K-Å: Nej, det kunde man inte! Förresten är det inte alls ojämnt. Det är just precis vad som kan skrivas med 16 binära siffror.

Svenne: Hur stort talområde har flyttalen då? Det borde inte vara så värst mycket större eftersom ett flyttal bara tar tre byte mer minne!

K-Å: Flyttal representeras på ett helt annat sätt än heltal.

Svenne: Vadnuddå! lagras inte allting binärt, med nollor och ettor?

K-Å: Ytterst är det alltid binär lagring, men sedan kan de binära siffrorna 'bitarna' organiseras i grupper på olika sätt. Du vet att en byte består av åtta bitar. I ett flyttal utnyttjas de tre första byten för siffrorna, den fjärde anger om talet är positivt eller negativt. Slutligen anger den sjätte byten vilken exponent talet ska ha.

Svenne: Men exponent används ju bara när man har stora tal, kan man inte spara in den byten vid mindre tal?

K-Å: Nej det kan du inte, det är nämligen det som är poängen med flyttal. De tre första bytena ser nämligen likadana ut när man representerar talen: 1.2 12 120 .12 och 1200. Det enda som skiljer är den femte byten som anger exponent.

Svenne: Jag börjar förstå att jag har mycket att lära. Kan du ge något tips på något bra program, som visar hur olika tal lagras?

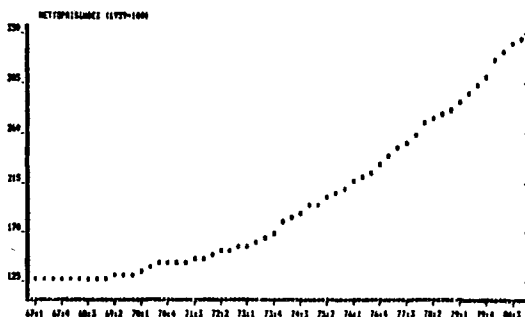
K-Å: Nej, jag tror inte det, men kanske kan det hända att någon annan medlem i klubben har skrivit något. Jag ska undersöka saken och hör av mig om jag finner något. Hej så länge!

Du som har ett program som visar hur flyttals- och heltalsvariabler läggs ut i ABC80's minne kan väl hjälpa Svenne. Skriv till ABC-bladet och berätta, skicka med programmet! Vi kommer att belöna de bästa bidragen på något sätt och du har förstaschansen att komma med på en ABC-kassett.

Kjell-Åke Johansson

BAS - TID

Lättarbetade Tidsserieprogram för ABC80

Tillämpning

- Ekonomisk planering. Marknadsbevakning
- Prognoser

Kostnad: 3.900:- exkl moms

Innehåll

- Lagring uppdatering bearbetning av ekonomiska tidsserier
- Grafisk framställning
- Trend- och säsong-analys. Glidande medelvärden
- Korrelation. Regression

FORESCO AB

Nygatan 39 B

902 47 UMEÅ

☐ Härmed beställer jag programmen
BAS och TID med full returrätt
inom 14 dagar

☐ Vill ha mer information om BAS & TID

Namn, organisation:

Adress:

Insändare – Kassetterna

Programkassetterna

Till redaktionen för ABC-bladet

Sedan undertecknad har kört era dataprogram på programkassett nr 3 så har jag följande att tycka och tänka om detta:

Kassetten är av bästa sort många av maskinspråksrutinerna tycks vara mycket bra genomtänkta av de programmerare som jobbat med programmen. Men tyvärr finns det en del malört i brygden utav programmen. Undertecknad saknar mera utförliga uppgifter om vad programmen har för funktioner i mina egna program som jag med all möda försöker knäcka.

Som exempel assembler-programmen DISASEM.REM, DISASEM.BAS OPCODE1.TXT och OPCODE2.TXT eller programmen CASPROMP.BAC, CASBLOCK.REM CASBLOCK.BAS. Sedan alla dessa FILSUM.BAS, FILCOM.BAS eller för att inte tala om SORTCORE.BAS, MAKETEXT.BAS ELLER CONCAT.BAS med mera konstiga dataprogram. Undertecknad hoppas på ett svar i något av årets ABC-blad.

Eftersom man är livrädd för att köra programmen på sina egna program, det står inte ett viten om hur man skall handha alla dessa programspråksrutiner. Hur är det med diciplinen vad anbelangar lättfattliga programförklaringar som står om i boken "ABC om programmering och dokumentation", detta för att andra skall ha glädje utav alla dessa program som sändes ut på klubbens kassetter. Som exempel i programmet DISASEM'.BAS när man kör ut det på bildskärmen så rullar texten och nuffrorna iväg så man hinner inte se eller göra andra noteringar angående uppgifterna. Kör man samma program på printern så spottar printern ut en massa siffror och förkortningar utan förklaringar. Hur menar herrar programmerare att vi mindre vetande medlemmar skall ha en chans att förkovra oss i datorns möjligheter och hemligheter???

Personligen tror jag att alla dessa dataamatörer tillslut kommer att tröttna på alla frågetecken och bara skipa sin hobby eftersom han/hon märker att gränsen går vid de enkla programmen som inte är hemligstämplade, men om man vill bli lite mer än bara nybörjare med möjligheter att utveckla sina egna lite mer avancerade internprogram för olika former av data-lagringar för icke kommersiella program.

Så snälla någon hjälp oss datahobbyister att få lite mer glädje utav våra dyra datautrustningar, som vi blivit lurade att köpa, utan en tanke på att det krävs goda kunskaper i matte och andra teoretiska läroämnen. Hälsningar en desperat ABC-medlem med små kunskaper i dataprogrammering. Lars-Olof Gustavsson 1674

ABC 800

Hjälp!

Jag har en ABC 800 M och kan inte köra ABC-kassetterna. Vad göra? Program som lagrats med LIST går att läsa men spårar ur vid körning. Beror urspårningen på Grafiken? eller

Finns det några andra ABC 800 M användare inom klubben som kan ge mig tips? Jag har följande utrustning: ABC 800 M, DataDisc 88, kassetbandspelare ABC 80, modem 300 baud, skrivare Microline 83 A. Med hälsning

Bo Johnsson <677>

Insändare

Jag har nu erhållit min tredje ABC-kassett från klubben. I foldern som medföljer kassetten uppmanas mottagaren att skriva till klubben om man har synpunkter på ABC-kassetten. Eftersom jag nu har några synpunkter på densamma vill jag passa på att framföra dessa. De önskemål jag har beträffande utgivningen av kassetten gäller i första hand dokumentationen som jag anser kan kompletteras med följande:

1. Angivande av räkneverkets värde för varje program. Denna uppgift fanns med till första ABC-kassetten men saknas till de senast utgivna kassetterna.

2. Angivande av antalet sektorer som programmen upptar. Denna uppgift fanns med på kassett 1 och 3 men saknades till kassett nr 2. Dessutom saknas uppgift om totalt antal sektorer.

3. Anteckning om vilka enheter som är erforderliga för respektive program. Man kunde t ex använda kod för varje typ av utrustning. G = grundenhet, S = skrivare, E = extra minne, D = floppydrive, 80 = 80 teckens skärm osv. SE80 skulle i så fall betyda att skrivare, extra minne och 80 teckens skärm erfordras för att kunna använda programmet.

Övriga önskemål är:

Att klubbtidningen inför en recension av programmen i tidningen.

Att programmen provspelas innan den sänds iväg, som t ex i kassett nr 3 där TVSUB.BAC anropar TVMAIN.BAC trots att programmet heter TVMAIN2.BAC.

Att en bättre kassett användes så att man ej är tvungen att kopiera över kassetten till annan kassett eller flexskiva.

Hälsningar Einar Eriksson <1720>, Örebro

PS. Detta brev är skrivet med TV-editorn i kassett 3.

DATASVENSSON

ANNONS

Vad är då R 81? Jo, Redovisning 81 på ABC 80. En utmärkt bokföring för den lille företagaren. Redovisning 81 ingår i programserien Modul 81 och fås ifrån din närmaste ABC 80 handlare.

Finns bl.a. till diskarna: Luxor Flex, Metric FD2D, Micropolis, Datadisc 82. Utbyggt internminne behövs i datorn. DATAKRAFT AB, BOX 3045, 22003 LUND. Tel. 046-137100.

Programdistribution på ABC-kassetter

ABC-klubben har hittills givit ut 3 kassetter med program som vi fått från klubbmedlemmar och andra. På årsmötet redogjorde styrelsen för den policy vi försöker följa när det gäller hantering av program avsedda för allmän spridning. Se årsmötesreferatet på annan plats i tidningen.

Valet av medium

Vi har avsiktligt valt att använda kassett som medium. Många har uttryckt önskemål att som alternativ få programmen på flexskiva. Det finns flera skäl varför vi inte är beredda att tillgodose detta önskemål:

1. En kassett rymmer ca 50 % mer än vad som går in på 5 1/4" diskett med enkel densitet. Alla har inte tillgång till dubbel densitet.

2. Det finns olika fabrikat av flexskiveutrustning för ABC-80 med olika standard vad gäller formatering.

3. Det skulle bli administrativt mycket krångligt att hålla reda på och se till att varje medlem fick just den typ av medium han/hon ville ha.

4. Det är omöjligt att masskopiera disketter och materialkostnaden skulle bli väsentligt högre. Kassetterna kopieras flera på en gång och med en hastighet 8 - 16 ggr den normala.

5. Först på varje kassett ligger ett program som automatiskt för över programmen på kassetten till diskett. Därför är det lätt att själv göra överföringen.

6. Kassetten är en standard som är gemensam för alla ABC80-utrustningar och finns att tillgå för ABC 800.

De kassetter vi använder är billiga kassetter av samma typ som användes för "talböcker". På omslaget har vi skrivit att kassetten inte är en brukskassett utan endast ett medium för att sprida program. Vi har dock ingen anledning att tro att kassetten är speciellt dålig. Med den kopieringsteknik som användes håller vi en inspelningsnivå som är väsentligt högre än vad som användes vid kopiering av musik. Det har nämligen visat sig att vissa bandspelare klarar läsning utan fel bättre när nivån blir högre. Därmed får banden en ganska kraftig magnetisering med viss risk att denna kan slå igenom till nästa bandlager när bandet får ligga länge orört.

Även om risken är liten att detta skall hända kan det vara lämpligt att gardera sig genom att kopiera över programmen till diskett eller annan kassett. Om du får låna ett annat kassetminne kan du kopiera kassetten utan att gå vägen över ABC-80. Gör så här: Skaffa två 5-poliga bandspelarkontakter och förbind dem med en kabel där du kopplar stift 1 på ena kontakten till stift 5 på den andra och vice versa. Koppla ihop kassetminnena med den kopieringsladd du just tillverkat. Någon motorstyrningskabel behövs inte. Sätt ABC-kassetten med programmen i kassetminne 1 och en ny kassett i kassetminne 2. Tryck ner REC och PLAY på denna och därefter enbart PLAY på kassetminne 1 och kopiera över hela kassetten.

Olika programtyper

Av praktiska skäl lägger vi samma följd av program på varje kassett. Du som enbart har kassetutrustning har fått med program som du än så länge inte har så stor glädje av. Om du gör LOAD av ett program som kräver flexskiveutrustning på en ABC-80 med enbart kassetutrustning kan det hända

att du får ERROR 8 LINE xx (finns ej i detta system). Detta händer t ex för rad 90 om den ser ut så här:

```
90 NAME "A.TXT" AS "B.TXT"
```

Gör du sedan LIST 90 så kommer du att få:

```
90 ??? 90 NAME "A.TXT" AS "B.TXT"
```

När inläsningsprogrammet LOAD träffar på en rad som innehåller något som inte finns i det system som du har inkopplat så blir det sig åt på detta vis. Radnumret skrivs ut följt av tre frågetecken, därefter återges hela den inlästa raden. Dessa frågetecken går inte att editera bort så länge du inte har någon flexskiveutrustning inkopplad. Gör du SAVE filnamn eller LIST filnamn så kommer det nylagrade programmet också att innehålla sådana rader med frågetecken. Därmed har du inte längre en exakt kopia av det ursprungliga programmet. Först när du har flexskiveutrustning inkopplad kan du editera bort frågetecknena.

På kassetterna ligger också rena textfiler t ex med extension TXT eller REM. Gör man LOAD på en textfil får man ERROR 11 (förstår ej) och ERROR 16 (radnummer saknas). Textfiler läser du med VISA eller TV-editorn, se separat artikel. (TV-editorn kan också användas för att kopiera textfiler.)

På ABC-kassett nr 1 låg endast programfiler i BAS-format. Dessa är textfiler och kan läsas som sådana av programmet CASTODSK.BAS som låg först på kassetten. CASTODSK kan bara läsa textfiler inte programfiler i BAC-format. På ABC-kassett nr 2 hade vi genom programmen COPYLIB.BAC fått möjlighet att kopiera filer i andra format (BAC och ABS) från disk till kassett och genom programmet CASDISK.BAC kan både textfiler och filer i de andra formaten läsas över till disk. Däremot kunde naturligtvis inte CASTODSK på kassett 1 läsa CASDISK.BAC på kassett 2. CASDISK har samma funktion som CASTODSK men tar alla filtyper.

Det finns här problem när det gäller ABC 800, som kan läsa ABC80-program som lagrats i BAS-format men inte de som lagrats i BAC-format. I fortsättningen kommer vi att när det så är möjligt att distribuera programmen i BAS-format. Även om ett ABC80-program kan läsas av ABC 800 är det inte säkert att det går att köra utan vidare. Se vidare den diskussion rörande kompatibiliteten mellan ABC 80 och ABC 800 som fördes på årsmötet. Vi får hoppas att någon intresserad ABC 800 användare modifierar CASTODSK eller CASDISK så att de kan användas på ABC 800.

Programvalet

Bland de program klubben får tillgång till försöker vi välja ut sådana program som vi tror att medlemmarna har nytta och nöje av. I första hand har det kanske blivit allmänna sk utilitetsprogram. Det är därvid troligt att vissa program uppskattas mest av de som just har behov av programmet i sina tillämpningar. Vi försöker dock blanda kompottens så att alla får något och servera den så att program som kräver flexskiveutrustning läggs i slutet. I fortsättningen kommer nog även en del program som till en början har ganska "småa" tillämpningar.

Filförteckningen

Med varje kassett följer en filförteckning över de program och textfiler som ligger på kassetten. På kommande ABC-kassetter kommer filstorlekarna att anges liksom räkneverkets ungefärliga ställning vid filens början. Ställningen kan variera något beroende på variationer i handtjockleken. Vi skall även försöka ange vilken utrustning som krävs för att köra programmet.

Programdokumentationen

Jag skall förbehållningslöst erkänna att detta hittills varit den svaga punkten. Inom styrelsen och den sk screeninggruppen har vi ambitioner att göra bättre ifrån oss i fortsättningen. Det har hittills brustit en del i samordningen mellan utgivningen av ABC-bladet och utgivningen av ABC-kassetterna. Men det kommer nog ändå att inträffa att vi distribuerar program med ingen eller mycket kortfattad dokumentation, när vi bedömer att det finns ett intresse att få tillgång till programmet även om den mer utförliga dokumentationen saknas. Här finns stort utrymme för intresserade medlemmar att hjälpa oss med att skriva ihop köranvisningar och dokumentation. Av egen erfarenhet vet jag att det är ett tidsödande arbete som ligger bakom, därför värdjar jag om hjälp från er allesamman.

Exklusiva program

Vi hoppas även kunna distribuera exklusiva program där klubben betalar en del för att få fri tillgång till programmet. Styrelsen har diskuterat hur vi skall förfara med sådana program och kommit fram till följande policy: I samband med att vi förvärvar programmet kanske vi avtalar om att ordentliga köranvisningar och annan dokumentation skall tas fram och ges ut som en rapport i ABC-klubbens rapportserie. Programmet(en) kan därvid komma att bli fritt tillgänglig på ABC-kassett men vi tar betalt för rapporten med dokumentationen.

Svar på insändare

Avslutningsvis vill jag lämna kortfattat svar på de frågor i insändare jag inte redan berört. TVMAIN2.BAC har avsiktligt givits det namnet för att skilja det från den ursprungliga versionen. Version 1 kan vara lämpligare i vissa tillämpningar för den som har ont om minnesutrymme och vill ha plats för så lång text som möjligt. Det får bli användarens sak att döma den version han använder. Det kan ibland vara mindre lämpligt att använda en fil under samma namn som det distribuerats under.

DISASEM-programmen med textfilerna OPCODE1 och 2 har efterfrågats av många som skaffat "Disasemblern". ABC-klubbens rapport nr 1 av Arne Stockman. CASBLOCK.REM är en textfil med anvisningar till CASBLOCK.BAS. CASPROMP är ett program som kan användas för att registrera data på fil t ex uppgifter för ett medlemsregister på en ABC 80 med enbart kassett. (Tyvärr glömde jag att dimensionera variabeln B\$ när jag gjorde en ändring i DATA-satserna. Lagg till raden: 55 DIM B\$=119 så fungerar det!)

SORTCORE användes för att sortera en textfil, fungerar även med läsning och skrivning av fil på kassett. MAKETEXT gjordes för att alla skulle få möjlighet att skriva text. TV-editorn gör programmet överspelat. CONCAT "concatenerar" dvs skarvar ihop två eller flera textfiler till en enda.

Gunnar Tidner


```

*****
*                                     *
*           T V                       *
*                                     *
* A screen oriented editor          *
*                                     *
* IMPLEMENTED AT LYSATOR             *
* LiTH, Linköping                   *
*                                     *
* BY  ANDERS ISAKSSON                *
*     ANDERS SUNDOVIST               *
*     ANDERS STRÖM                   *
*     -----                       *
*                                     *
*****

```

Hur använder man TV-editorn

Det är säkert många medlemmar som ännu inte upptäckt vilken utmärkt nytthet ni fått tillgång till genom TV-editorn som fanns på ABC-kassett nr 2 med kompletteringar och modifieringar på ABC-kassett nr 3. Kanske beror det på att den medföljande beskrivningen var i knappaste laget.

ABC-80 har en inbyggd editor. Den har alla som skrivit något program på ABC-80 kommit i kontakt med och lärt sig hur man med höger och vänsterpilarnas hjälp ändrar en programrad. Tyvärr kan den inbyggda editorn bara användas för Basicprogram.

När man programmerar på en dator så brukar man använda någon form av editor för att skriva och rätta i programmet. Det kan liksom på ABC-80 vara en editor speciellt gjord för det programspråk man programmerar i. Det kan också vara en generell texteditor användbar för flera programspråk och godtyckliga textfiler. I dessa fall består källkoden till programmen av en textfil. Man använder editorn såväl för att skriva in programmet som för att göra tillägg, ändringar och rättelser.

En sådan generell editor kan även användas för att bearbeta godtyckliga textfiler. Det kan vara texter av mest skiftande slag såsom brev, skrivelser, notiser, artiklar, tabeller, rådata för input till dataprogram etc. Man kan exempelvis använda en editor för att skriva in snygga rubriker i tabeller som framställts med ett dataprogram (det går ofta snabbare på det sättet än att lägga ned möda på att programmera utskrift av snygga rubriker). Man kan givetvis också använda editorn för att rätta siffrvärden i tabellen samt för att korrigera data som registrerats i textfiler. Kort sagt en editor användes när helst man vill skriva text, göra ändringar i eller tillägg till en befintlig text.

Att läsa en textfil

Om bara vill kunna läsa en kortare textfil, på kassett eller flexskiva, går det kanske både enklare och snabbare att använda programmet VISA som fanns på ABC-kassett nr 1. Gör RUN VISA och ange filnamnet på den fil du vill läsa. (Om filen ligger på kassett räcker det att ange CAS: som filnamn, därvid läses den fil som först påträffas på bandet.) Om man trycker ner en tangent så visas första raden i filen, varje ny tangenttryckning visar ytterligare en rad. Det kan vara lite knepigt i början när man läser filer på kassett, om man väntar för länge med att trycka tangent så spårar programmet ur. Det beror på att bandspelaren när den väl startat läser raderna i den takt dom påträffas på bandet. Till slut blir det spill när CAS-buffertarna blir överfulla. Ett annat problem är att man aldrig kan gå tillbaka i texten till något som stod tidigare i filen. Då måste man i stället börja om läsningen från början. Dessa problem slipper man med TV-editorn.

TV-editorn

Uppstart av TV-editorn

TV-editorn består av tre delar, filerna TV.BAC, TVSUBR.ABS samt TVMAIN.BAC eller motsvarande programfiler som ersätter dessa. Man behöver bara initiera det första programmet med RUN TV, sedan skall resten ske automatiskt. Det förutsätter att alla programmen finns tillgängliga på någon av diskarna. TV läser in de maskinkodsrutiner som editorn arbetar med från filen TVSUBR.ABS och lagrar dessa fr o m adress 63488 och gör sedan CHAIN till TVMAIN.BAC. Därvid kommer texten "Reenter with list" upp på skärmen.

Efter avslutad inladdning blankas skärmen och editorns sk markör, de tre tecknena <*> i ursprungsversionen, i senare modifieringar det enda tecknet "ruta" = ASCII 127, skrivs ut i övre vänstra hörnet. Denna plats motsvarar början av den text editorn kommer att arbeta med. Samtidigt skrivs en asterisk följt av en blinkande cursor i början på rad 22. Editorn är nu klar för användning.

Kassettversionen

En av de stora fördelarna med TV-editorn är att den går utmärkt att använda med enbart kassettutrustning. (Den här texten har jag skrivit och redigerat på en ABC-80 som jag tagit med mig under en semestervecka, visserligen med extraminne och 80 kol bildskärm, men ändå med enbart kassettutrustning). Editorn initieras med RUN TVCAS, som gör CHAIN till CAS:TVSUB.BAC vilken lägger in maskinkodsrutinerna med Poke. (Genom att läsa in de värden som pukas in från DATA-satser i stället för som ofta sker lägga dem direkt i POKE-satserna sparar man mycket utrymme vilket gör programmet kortare och snabbare att läsa in.) TVSUB gör sedan CHAIN till CAS:TVMAIN.BAC. För att inläsningen skall gå så snabbt som möjligt bör man lägga de tre filerna direkt efter varandra på ett band. Det är viktigt att filerna lagras under just det namn som tidigare program ger CHAIN till annars spolar bandet bara förbi.

Anm. Kassettversionen av TV-editorn kan också användas på flexskiva. Eftersom programmen gör CHAIN till enheten CAS: kan man få Error 21 när programfilerna inte hittas på bandet. Gör då RUN TVSUB resp RUN TVMAIN om filerna ligger på flexskiva. Att använda kassettversionen för att starta upp TV-editorn rekommenderas för den som inte får den andra versionen att fungera, det gäller bl a om du har DataDisc 88 med ett annat DOS. Då kan det vara praktiskt att ta bort enhetsnamnet CAS: ur de programrader som gör CHAIN i TVCAS resp TVSUB. När TV-editorn väl har laddats in fungerar båda versionerna lika.

Så här börjar du

När cursorn står och blinkar efter asterisk- en på rad 22 är TV-editorn klar att ta emot dina order som här kallas kommandon. Ett kommando består vanligtvis av en bokstav eventuellt föregånget av annat tecken eller siffror.

Låt oss börja med inläsningskommandot som ser ut så här: Y alltså semikolon följt av bokstaven y (stor eller liten bokstav spelar ingen roll i kommandon). Skriv alltså Y och tryck sedan på den röda högerpil- tangenten två gånger. Denna tangent an-

vändes när man vill beordra utförandet av det eller de kommando man skrivit in efter asterisken i början på rad 22. Vid nertryckning av denna tangent skrivs tecknet sol, ASCII 36, ut. Två nedtryckningar innebär verkställighetskommando. Flera kommandon kan skrivas efter varandra i en lång följd. De verkställs först när man tryckt två högerpilar i följd. Högerpilen har även en annan funktion som vi återkommer till.

När du tryckt tangenten för andra gången svarar editorn med frågan "Input file:". Ange filnamn exempelvis TVEDIT.REM som ligger på ABC-kassett nr 3 och tryck Return. Nu läses hela filen in och om inläsningen av gått bra kommer skärmen efter en stund att visa de 21 första raderna i filen med markören först på första raden. Längst ner står det --more-- för att visa att filen innehåller flera rader. Markören användes för att markera var i filen man befinner sig, det behövs när man vill skriva in ny text på viss plats eller ta bort viss del av befintlig text.

Markörflyttningar

TV-editorn arbetar inte med radnummer som editorn för Basicprogram gör. Den arbetar i stället med en markör för att hålla reda på var man befinner sig i texten. Den som kan editorn TECO på DEC-10 och PDP-datorer kommer att känna igen flera av kommandona.

Vissa kommandon utföres omedelbart, utan särskilt verkställighetskommando. Med höger och vänsterpilarna flyttar du markören framåt och bakåt i filen, med RETURN-tangenten flyttar du markören till början av nästa rad och med tangenten "tyskt Y", ASCII 94, flyttar markören till början av föregående rad. Vill du läsa den text som kommer efter --more-- tryck mellan- slag så "bläddrar" du framåt i filen. Du kommer tillbaka till början igen genom att trycka vänsterpil. CTRL-B placerar markören mitt på den sida som visas och CTRL-L centerar en textsida kring markören utan att flytta dess läge. Du kan alltid flytta markören till början av filen med kommandot J men kommandot utföres först sedan du givit verkställighetsorder.

Du kan läsa av markören läge genom kommandot := alltså punkt följt av likhetstecken. Det siffrvärde som skrivs längst ned anger markörens plats räknat från filens början. Vill du se hur många tecken hela filen innehåller ger du kommandot Z= samt verkställighetskommando.

Det finns ytterligare två kommandon som flyttar markören nämligen C och L. C och L kan föregås av ett talvärde här betecknat med n. nC flyttar markören n positioner framåt i filen och nL flyttar markören n rader framåt alltså samma resultat som att trycka n gånger på RETURN-tangenten. Förflyttningen utföres först efter verkställighetskommando. När talvärdet på n skall vara 1 räcker det att skriva C resp L, vilket tolkas som 1C resp 1L. Ett radslut i filen består av de två tecknena <CR> och <LF>, ASCII 13 resp 10. (Prova vad som händer när markören står i slutet av en rad och du ger kommandot C. Då ser du att de två tecknena <CR> och <LF> skrivs ut som CTRL-M och CTRL-J, med CTRL representerat av tyskt Y.) Du återställer texten genom att trycka RETURN. Som talvärde på n kan storheten Z, antalet tecken i filen användas. ZC flyttar markören till slutet av filen, platsen omedelbart efter sista tecknet.

Borttagning av text

Det finns två kommandon D för delete och K för kill som kan användas för ta bort viss del av texten i en fil. nD tar bort n tecken omedelbart efter markören. Tänk på att radslut i filen består av två tecken! nK tar bort n rader från markören räknat. Kommandot ZD tar bort all text som står efter markören. Det sammansatta kommandot JZD tar bort all text i filen och är mycket användbart för att snabbt tömma editorn på gammal text innan man läser in en ny textfil. Tekniken att ta bort text är att först placera markören omedelbart framför den text som skall bort och därefter använda D och K-kommandona. Är du osäker ta hellre bort för lite och upprepa sedan tills du är nöjd.

Inskrivning av text

Med kommandot I (I för insert eller insättning) skriver man in ny text med början på den plats markören står. Det går till så att man omedelbart efter I skriver den text man vill lägga in. Det går bra att skriva flera rader på en gång. Avsluta sedan texten med högerpil som "ekas" med soltecknet. När du trycker högerpil för andra gången förs texten in på plats och markören placerar sig omedelbart efter den just inskrivna texten. Sedan kan du fortsätta med annat kommando eller ett nytt I följt av ny text.

Den text du skriver efter I lagras temporärt i en särskild inskrivningsbuffert som kan innehålla max 500 tecken. Skulle du råka överskrida den gränsen så gör det inte så mycket. När bufferten blir full töms texten automatiskt över på plats i huvudtexten. Du kan råka tappa något av de sist inskrivna tecknena.

Observera att du inte får glömma det inledande I-kommandot när du vill skriva in text. Annars tolkar editorn det du skriver som en kommandosträng som den sedan försöker utföra när du ger två högerpilar. Det är då stor risk att något blir tokigt.

Under inskrivningen av text kan du använda vänsterpilen för att ta bort felinslagna tecken, även efter det du tryckt Return för att börja ny rad. Med CTRL-X kan du ta bort hela den sist inskrivna raden. Du kan ta bort ytterligare en rad med nytt CTRL-X. Tänk på att inte skriva för långa rader! TV-editorn accepterar visserligen i princip hur långa rader som helst men du får problem när du överför texten till fil på flexskiva eller kassett eftersom ABC-80 inte accepterar längre rader än 117 tecken exkl <CRLF> vid inläsning från fil. Tänk också på att även den sista raden i en text måste avslutas med RETURN, annars får man inte något <CRLF> i slutet av raden vilket medför att man tappar den raden vid återläsning.

Skriva texten på fil

När du använder editorn ligger all texten lagrad i RAM-minnet. Skulle du råka ut för ett kortvarigt strömavbrott förlorar du allt vad du åstadkommit om du inte lagrat över textinnehållet på fil. Det gör du med kommandot ;S alltså semikolon följt av S och två högerpilar. Då får du frågan "Output file?" som du besvarar med lämpligt filnamn och Return. Då skrivs filen ut på flexskiva resp kassett. Du bör göra det till en god regel att jämma mellanrum lagra över det du skrivit eller redigerat på fil för att inte tappa någon information. När du skrivit på fil så kan du direkt fortsätta att editera vidare, därför bör det inte innebära något större avbrott att då och då skriva texten på kassett eller flexskiva.

Printerutskrift

Om du har en printer ansluten kan du texten utskriven genom att ange filnamn PR: eller V24: beroende på vilket enhetsnamn du använder för din printer. Om du använder en särskild printerrutin t ex ABCV24 måste denna laddas in innan du startar upp TV-editorn. TV-editorn är mycket lämplig att använda när du vill göra printerutskrifter av textfiler med enbart kassettutrustning. Det beror på att hela filen läses in på en gång och du slipper att omväxlande läsa från kassett och skriva på printer. (Vissa printrar bl a min Anadex DP 8000 bär sig underligt åt när man läser från kassett samtidigt som printern är inkopplad.)

Sökning och textutbyte

Det som gör TV-editorn särskilt kraftfull är kommandona S och R, S för search eller sökning R för replace (utbyte). Om man vill söka efter en textsträng t ex "Basicprogram" så ger man kommandot SBasicprogram<högerpil><högerpil>. Därvid letar editorn upp den första förekomsten av textsträngen "Basicprogram". All sökning sker från markören och framåt i texten. Skulle den inte finna någon match skrivs "Search failed: Basicprogram" ut. Framför S kan man skriva ett siffervärde t ex 2. Därvid letar editorn efter den andra förekomsten av textsträngen i stället. Den textsträng man söker får bestå av högst 20 tecken. När man vill söka vidare efter samma textsträng räcker det att ge kommandot S följt av två högerpilar, textsträngen behöver inte upprepas igen. Sökningen sker i exakt mode, stor eller liten bokstav är här en väsentlig skillnad. Stava rätt editorn söker slaviskt efter det du skrivit.

R-kommandot användes när du vill byta ut en viss textsträng mot en annan. Du skriver: Rgammaltext<högerpil>nytext<högerpil><högerpil> för att få den först påträffade förekomsten av "gammaltext" utbytt mot "nytext". Inget hindrar av strängen "nytext" är tom, då tas gammaltext bort utan att ersättas mot någon ny. Genom att skriva ett talvärde t ex 5 före R så ersättes "gammaltext" med "nytext" på de 5 först påträffade ställena. Vill man byta ut texten på samtliga platser den förekommer så räcker det att skriva ett tillräckligt stort tal framför, det gör inget om talet är för stort. Denna möjlighet gör R-kommandot mycket kraftfullt t o m så att det kan vara färdiskt att använda det om man inte tänker sig för. Prova t ex kommandot: J1000Ren<högerpil>två<högerpil> <högerpil> och se efter på vilka underliga ställen "två" hamnar.

Det går mycket bra att editera Basicprogram med TV-editorn. Basicprogrammet måste vara i BAS-format dvs ha lagrats på fil med LIST. Då kan R-kommandot kan vara mycket användbart. Ett exempel: Man har ett program som skriver en hel del text på skärmen men vill i stället ha utskriften på printer. Då kan man försöka med följande kommando: 100R;"<högerpil>";\$L%;"<högerpil> <högerpil> för att få texten skriven på filen L% i stället för på skärmen. Man får givetvis lägga till en rad där filen först öppnas. (\$ = bräddgård(r))

Q-register

Ibland vill man kunna flytta eller kopiera ett textstycke från ett ställe till ett annat. Då kan man använda det sk Q-registret som finns med i TVMAIN2.BAC på ABC-kassetten nr 3. Med kommandot nQ lägger man in n st rader från markören räknat Q-registret. Vill man ta bort texten på den ursprungliga platsen ger man även kommandot nK. Sedan flyttar man markören till den plats där man vill ha in texten som nu ligger i Q-registret och ger kommandot Q vilket lägger in texten på den nya platsen. Q-registret (variabeln Q\$) är dimensionerat till max 2000 tecken. Är du tveksam om det räcker så använd kommandot .=(se ovan) och läs av markörens position dels vid starten och dels vid slutet av det textstycke du vill flytta. Ett litet exempel på användning av Q-register finns i filen TVEDIT.REM på ABC-kassetten nr 3.

Återinträde med List

Det finns en mycket nyttig funktion inbyggd i TV-editorn. Det är rad 10 i TVMAIN som gör att man kan återinträda i editorn med bibehållen textinformation. Om man stoppat med CTRL-C och sedan ger kommandot LIST så kommer man tillbaka in i editorn. I versionerna TVMAIN och TVMAIN2 fungerar detta endast för ABC-80 med checksumma 11273.

Om du har checksumman 9913 eller 10042 kan du få det att fungera genom att ändra rad 10 på följande sätt: Gör LOAD TVMAIN eller TVMAIN2. Gör sedan LIST-9. Står det några REM-satser så ta bort dom. Skriv sedan B=PEEK(65053)*256+PEEK(65052)+17 <RETURN>. Skriv därefter PRINT PEEK(B) <RETURN>. Om du gjort rätt skall du få värdet 97. Skriv sedan POKE B, 95 <RETURN>. Gör därefter SAVE TVMAIN resp SAVE TVMAIN2. Sedan kan du ladda TV-editorn på nytt fast nu med de nya versionen av TVMAIN.

(Rad 10 ser i kompillerad form ut så här:

```
24 10 0 135 19 133 203 64 10 58 42 254
```

```
167 202 85 13 195 97 13 203 64 0 187 13
```

Första byten 24 anger att raden innehåller 24 bytes, de två följande byten anger radnummer 10. Nästa två byte 135 19 gör att man vid exekvering hoppar över följande 19 bytes dvs resten av raden. Längre fram står 195 97 13 som vid återlistning medför hopp till adress 3425 dvs 13:97. Har du annan checksumma (-9913,10042)- skall hoppet göras till 3423 dvs 13:97. 97 skall alltså bytas ut mot 95 !)

I kommande versioner av TVMAIN som kommer på ABC-kassetter kommer vi att lägga in en rad 11 avsedd att ersätta rad 10 för de som har andra checksummor än 11273. Rad 11 gör ingen skada (annat än att texternas maxlängd minskar med 24) om den ligger kvar vid checksumma 11273, men rad 10 måste tas bort om du har checksumman 9913 eller 10042.

Övning ger färdighet

Det bästa sättet att lära sig TV-editorn är genom praktisk övning. Det är min förhoppning att denna artikel skall hjälpa dig igång om du inte redan gjort det. Använd de enkla kommandona innan du blir van. Du kommer snart att upptäcka att du med TV-editorn fått en ordbehandlingsmöjlighet på din ABC-80. Har du dessutom skaffat dig 80 kol bildskärm så lär du nog komma att uppskatta TV-editorn ännu mer.

Gunnar Tidner

PROGRAMMET EXTDEL

Den här artikeln stod i förra numret av bladet, men eftersom källkodslistan till programmet maskinspråksrutiner blev konstigt utskrivna, införs artikeln på nytt med vissa ändringar.

På ABC-kassett nummer 2 finns bland alla program ett som tar bort rader ur ett annat program. Jag har döpt det till 'EXTDEL'. EXTDEL syftar på funktionerna extract & delete.

Programmet som jag visade vid ett möte i Vidängssalen utnyttjas några maskinspråksrutiner, som jag skall beskriva. Först några korta ord om programmets handhavande. Ladda in det program som är föremål för redigering. Ladda därefter in EXTDEL med MERGE och RUN. Programmet utnyttjar s.k. blockmoveinstruktionen LDIR, vilket är en förkortning av: Load Decrement, Increment and Repeat. Denna instruktion använder HL och DE registren som pekare varvid HL pekar på källan och DE på destinationen. När instruktionen utförs laddas position DE med innehållet i position HL innehållet i DE och HL ökas med 1 BC minskas med 1 - detta upprepas tills BC är 0. Storleken av det minnesblock som flyttas anges alltså av BC-registrets innehåll.

Algoritmen för programmet

Vi kan tänka oss två fall, som motsvarar programmets funktioner. Vid extract skall ett minnesblock flyttas ner till BOFA. Vid delete skall två minnesblock flyttas så, att de kommer att ligga konsekutivt från BOFA och uppåt.

De data som rutinerna kräver är storleken av de minnesblock som skall flyttas och adressen till byte 1 i vart och ett av dessa.

Frågan är då hur tillför vi dessa data till vår maskinspråksrutin? Den lösning jag valt finns i programrad 65090 och i källkod nedan.

```
ORG -128
LD (-2),DE
RET
LD (-4),DE
RET
LD (-6),DE
RET
```

Den som uppröres i sitt innersta av att jag anger adresser decimalt kan lätt räkna om dem till HEX. Rutinen ovan är egentligen tre rutiner för lagring av tre två-bytestal i pokearean. Dessa tal kan skickas som argument i en CALL-instruktion. I Basic-programmet beräknas lätt storleken hos det (de) minnesblock som ska flyttas. Jag kommer inte att ytterligare beskriva hur kommunikationen mellan Basic och maskinspråk går till i detta fall.

Nu kommer vi till själva move-rutinen. (I programmet på rad 65310 - extract)

```
ORG -100
LD BC,(-2)
EX DE,HL
LD DE,(BOFA)
LDIR
LD A,l
LD (DE),A
RET
```

Programmet avslutas med att en etta läggs in efter det flyttade blocket. Vid delete blir det hela mer komplicerat. Flyttningen måste ske i två steg med två LDIR.

Här följer källkoden till raderna 65370-65380.

```
ORG -100
EX DE,HL
LD DE,(BOFA)
LD BC,(-2) ; STORLEK BLOCK 1
LDIR
LD HL,0
ADC HL,DE
LD DE,(-6)
EX DE,HL
LD BC,(-4) ; STORLEK BLOCK 2
LDIR
LD A,l
LD (DE),A
RET
```

Problem

När EXTDEL används kan det bli problem om man gör MERGE direkt efter. Det beror på att programslutpekaren inte ställs om av EXTDEL. Denna ställs dock om av kommandot CLEAR, RUN med flera. Om man önskar kan man lägga till några instruktioner som sätter pekaren på adress 65056 lika med programslut.

Eftersom HL-registret kommer att peka på den sista byten i programmet sedan blockmove gjorts så behöver HL ökas med ett och detta innehåll läggs på adress 65056. Detta sker med:

```
INC HL
LD (65056),HL
RET
```

Den ändring man behöver göra i programmet är att ta bort den avslutande 201 (RET) på raderna 65310 och 65380 och skriva in 35,237,99,32,254,201 i stället.

Kjell-Åke Johansson

```
100 REM Basicrad
110 REM Björn Gustavsson 1981-06-29
120 DIM A$=200%,B$=50%,C$=50%
130 ; CHR$(12%)," BASICRAD BG-81
    " ; ,CHR$(151%)STRING$(15%,
    35%)
140 POKE 65408%,33%,64%,254%,231%
    ,205%,144%,24%,33%,0%,0%,208%
    ,111%,201%
150 ; ; "Mata in en BASIC-rad:
    " ; INPUTLINE A$ : ; ;
160 ; CHR$(12%) ; ;
170 ; 'BASIC-rad: '
180 ; : ; A$
190 J%=65088%
200 FOR I%=1% TO LEN(A$)-1%
210 POKE J%,ASC(MID$(A$,I%,1%)) :
    J%=J%+1%
220 NEXT I%
230 Z%=CALL(65408%)
240 IF Z% ; 'BASIC-error: 'Z%-128%
    : GOTO 150
250 R%=PEEK(65208%)
260 ; 'Kompilerade radens längd: '
    R% ; ;
270 B$=' ' : C$=' '
280 FOR I%=65208% TO 65207%+R%
290 A%=PEEK(I%)
300 B$=B$+SPACE$(4%-LEN(NUM$(A%))
    )+NUM$(A%)
310 IF A%<32% OR A%>127% A%=38%
320 C$=C$+' ' +CHR$(A%)
330 IF LEN(B$)>=40% ; B$+C$ : B$=
    ' ' : C$=' ' : GET A$
340 NEXT I% : IF LEN(B$)>0% ; B$+
    SPACE$(40%-LEN(B$))+C$
350 ;
360 GOTO 150
```

BASICRAD

Programmet BASICRAD som presenteras här används när man vill ta reda på hur en BASIC-rad lagras i intern form. Man matar in en rad, som sedan görs om till internformat och visas på skärmen. Använt tillsammans med Arne Stockmans listning av programvaran i ABC80 kan man lära sig en hel del.

När programmet startas frågar det om en BASIC-rad. Mata in en rad och tryck <RETURN>. Nu visas första delen av raden i internformat. Tryck ned en tangent för att mata fram fler rader. Innehållet i varje byte skrivs ut, och under detta motsvarande tecken. Om tecknet är ett kontrolltecken (ASCII: mellan 0 och 32 ELLER 127 och 255) skrivs i stället "&".

Programmet fungerar på följande sätt: Radens läses in på vanligt sätt och pokas sedan in i inmatningsbufferten, som börjar vid adress 65088. Sedan anropas följande enkla assemblerrutin:

```
LD HL,254:64 ;Adress till
                ;inmatningsbuffert
RST 32         ;Ignorerar in-
                ;ledande mellanslag
CALL 24:144    ;BASIC-tolkens
                ;kompileringsrutin
LD HL,0:0      ;Sätt felkod till
                ;inget fel
RET NC         ;RETurn till BASIC-
                ;programmet om inget fel

LD L,A         ;FEL! Ladda HL
                ;med felkod
RET           ;RETurn till BASIC-
                ;programmet
```

Adresserna är skrivna som Arne Stockmans disassembler skriver adresser, dvs 254:64 betyder 254*256+64=65088. Assemblerrutinen anropar BASIC-tolkens rutin för kompilering av inmatade rader till internformat. Den kompilerade raden lagras från adress 65208 och uppåt. BASIC-programmet peek-ar då fram en byte i taget och skriver ut.

Björn Gustavsson

(Vid checksumma 9913 och 10042 ändras CALL 24:144 till CALL 24:142)(red)

Säljes

Matematikpaket för ABC80 med 32k RAM

Programpaketet innehåller rutiner för matematik vilka kräver hög precision, valfri upp till 3400 decimala siffror i kassettversion, och 1009 i flexskiveversion. Funktionsberäkningarna använder Mac Laurin-serien f(u)-s konvergenssnabbhet. Operationskoderna definieras med hjälp av 72 st rutiner vilka läggs in i FN-satser. Pris:350:-kassettversion
380:-flexskiveversion

För ytterligare upplysningar, kontakta:
Stig Rosenlund
Västmannagatan 93
113 43 Stockholm

08-33 17 36

ABC KLUBBEN

ÅRSMÖTESBESLUT i sammandrag:

- att **medlemsavgiften** för 1982 skall vara **125 Skr** för senior och **70 Skr** för junior.
- att **sista meningen i paragraf 5** i klubbens stadgar skall utgå. Beslutet var enhälligt.
- att anta styrelsens förslag till **organisation av lokalavdelningarna**.
- att anta styrelsens förslag till **riktlinjer för spridning av program** inom ABC-klubben.
- att anta styrelsens förslag till handlingsplan för **ABC-konferens 83**.
- att de två inkomna **motionerna** skall anses besvarade med hänvisning till styrelsens yttrande.
- att fastställa det av styrelsen framlagda **budgetförslaget** för 1982.
- att bemyndiga styrelsen att avisera medlemmarna **medlemsavgift för 1983** under december upp till nivån 140 Skr för seniorer och 80 Skr för juniorer.
- att i enlighet med valberedningens förslag att utse följande **styrelse**:

Ordf	Gunnar Tidner
V ordf	Kjell-Åke Johansson
Ord	Ulf Sjöstrand
Ord	Marianne Forsman
Ord	Joe Johnsson
Ord	Claes Schibler
Suppl	Göran Sundqvist
Suppl	Allan Larsson
Suppl	Björn Sjöborg

- att välja följande till ABC-klubbens **valberedning**:

Sten Staxler (sammankallande)
Dieter Leve
Jochum Wahlberg

Årsmöteshandlingar

Härintill återges vissa av de handlingar som utdelades till deltagarna på årsmötet. Verksamhetsberättelse för år 1981 med ekonomisk tablå.

Styrelsens budgetförslag för 1982.

Styrelsen förelade årsmötet fyra ärenden

a) Förslag till ändring av paragraf 5 i ABC-klubbens stadgar (borttagning av sista meningen).

b) Förslaget till normalstadgar för lokalavdelning.

c) Riktlinjer för spridning av program inom ABC-klubben.

d) Planering av ABC-konferens 1983 (muntlig redogörelse).

Vidare återges de två motioner som behandlades jämte styrelsens yttrande över dessa.

Samt

Årsmötesreferat

Ekonomi

Lokalavdelningar

Motioner

Budget (forts)

Minidebatt:

klubben

ABC800 - FACIT DTC
ABC80 Basic II

Verksamhetsberättelse

1981-02-07-

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 1981-02-07 -----1982-02-06

Styrelse 1981:

Gunnar Tidner	ordf
Bengt Olwig	v ordf
Ulf Sjöstrand	sekreterare
Dieter Leve	t o m 1981-07-15, kassör
Marianne Forsman	fr o m 1981-07-15, kassör
	adjungerad ledamot
Tad Gruber	redaktör
Göran Sundqvist	ledamot
Kjell-Åke Johansson	suppleant
Allan Larsson	suppleant
Magnus Lundberg	t o m 1981-10-31 suppleant
Joe Johnsson	fr o m 1981-11-07 adjungerad suppleant

Styrelsen har under året haft 16 protokollförda sammanträden.

Redaktionskommite för ABC-bladet:

Tad Gruber
Bengt Olwig
Göran Österman

ABC-dagen 1981

Årsmötet 1981 genomfördes som en del i ett större evenemang kallat ABC-dagen med utställning av utrustning och tillbehör till ABC-80. Bengt Lönnqvist, Luxor AB, berättade om tillkomsten av ABC-80. I den efterföljande paneldiskussionen medverkade bl a Lars Karlsson och Gunnar Markesjö. Dagen avslutades med gemensam subskriberad middag.

ABC-bladet

ABC-bladet har under året utkommit med tre enkelnummer och ett dubbelnummer och har tryckts i en upplaga av c:a 4000 ex. I bladet har införts bidrag från när och fjärran rörande skilda spörsmål. Bland uppmärksammade artiklar kan nämnas flexskivetestet i nr 1.

ABC-kassetter

Årsmötet beslutade att klubben skulle distribuera program till medlemmarna på kassett. För att möjliggöra detta höjdes medlemsavgiften med c:a 25 kr.

En provkassett fanns tillgänglig på årsmötet och efter ytterligare försök har tekniken finslipats under våren. Den första ABC-kassetten sändes ut i juli till alla som erlagt full medlemsavgift. I oktober sändes kassett nr 2 ut. ABC-kassett nr 3 är på gång. Antalet returerna p g a mekaniska defekter och inläsningsfel var 3% på kassett nr 1 och hittills 1% på kassett nr 2.

Ett ändamålsenligt omslag som ger låg distributionskostnad har tagits fram. Urval, kontroll och sammanställning av program är en process som tar sin tid (liksom det gör att få fram ett nummer av ABC-bladet). Själva masskopieringen går relativt fort när väl masterbandet är klart. Inpackningen har skett genom insatser av frivilliga krafter i klubben.

för verksamhetsåret

-1982-02-06

Monitor med programbank

ABC-klubbens monitor i Alvik har varit i kontinuerlig drift hela året. I juli infördes sträng inträdeskontroll vid inloggning så att endast medlemmar i ABC-klubben kommer in i systemet. Insända filer markeras automatiskt med avsändarens medlemsnummer. Sedan oktober registreras all inloggning (ca 30 per dygn). Monitorsystem har genom välvilliga medlemmars försorg ställts upp även på andra platser i landet bl a Göteborg, Örnköldsvik och Kristinehamn.

För att få grepp om den stora mängd insända program har ett projekt med programscreening igångsatts. Avsikten är att arbetet med att gå igenom programmen skall kunna delas upp på flera personer men ändå utföras på ett enhetligt sätt.

Medlemskort och matrikel

Varje klubbmedlem har tilldelats ett medlemsnummer för lättare identifiering och fått ett personligt medlemskort i plast. Kortet användes för legitimation av medlemskapet exempelvis när det gäller rabatter och behövs tillsammans med tilldelat password vid inloggning på monitorn.

En medlemsmatrikel har givits ut och avspeglar medlemsläget i oktober 1981. Matrikeln upptar 1912 medlemmar sorterade alfabetiskt och i postnummerordning. Antalet medlemmar i klubben var 1981-12-31 2102 stycken.

Publikationer

Under året har ABC-klubbens rapport nr 1 "Programvaran i ABC-80, Disassemblering med kommentarer" givits ut. Rapporten som är ett examensarbete vid KTH har rönt en sådan efterfrågan att den tryckts om i en andra tryckning.

Klubbträffar

Under året har ett antal temakvällar hållits i Vidängssalen, Alvik. Dessutom har det varit öppet hus några kvällar i klubblokalen.

Närradio

Lyckade försök har under året gjorts att över närradio sända modemsignaler med textinformation.

Ekonomi

ABC-klubbens ekonomi redovisas separat.

Stockholm 1982-02-06

Gunnar Tidner

Ulf Sjöstrand

Marianne Forsman

Göran Sundqvist

Kjell-Åke Johansson

Allan Larsson

Joe Johnsson

ABC - KLUBBEN

BOKSLUT 1981

=====

RESULTATRÄKNING

INTÄKTER

3010 Medl-avg S	169 485.01
3020 " " J	12 652.55
3025 " " k	10 540.00
3030 Försäljning	36 202.61
3040 Ränta	3 022.96
3050 Annonser	60 771.50
3060 Pren	100.00
3065 Lösnr	4 108.00
3090 Övrigt	0.00
Summa.....	296 882.63

SUMMA INTÄKTER.....296 882.63

KOSTNADER

4000 Inventarier	57 204.80
4100 Materiel	30 436.59
4200 Material	4 023.80
6000 Lokalkostn	15 493.50
6500 Kontorsmtrl	17 827.40
6700 Div främ tj	10 222.35
6800 Tele porto	18 595.46
7000 ABC-bladet	95 146.60
7200 Information	25 316.90
7400 Förvaltnkost	9 097.67
7500 Repr	591.50
Summa.....	283 956.57

SUMMA KOSTNADER.....283 956.57

RESULTAT 12 926.06

296 882.63

=====

Alvik i januari 1982
ABC - klubben

Gunnar Tidner

Gunnar Tidner

/ Marianne Forsman

Marianne Forsman

BALANSRÄKNING 1981-12-31

TILLGÅNGAR	811231	801231
1010 Kassa	0.00	0.00
1020 Postgiro	88 360.56	71 049.65
1040 Checkkonto	0.00	0.00
1050 Bank	664.55	650.00
1430 Fodringar, ute	370.40	1 608.00
1820 Inventarier	0.00	2 603.00
Summa tillgångar.89	395.51	75 910.65

SKULDER

Summa skulder.....0.00 0.00

RESULTAT 89 395.51 75 910.65

STATFÖRSLAG 1982

INKOMSTER tkr

3010 Medlemsavg	
(125 resp 70 kr)	276
3030 Försälj div	25
3040 Ränta	4
3050 Annonsintäkt	102
3060 Pren/lösnr	3

Summa.....410

UTGIFTER

P-nr	
010 Klubb adm	20
020 Lokal verksam	10
030 Kansli Alvik	25
050 Medl adm	30
051 Medl reg	10
053 Medl kort	10
055 Matrikel	10
110 Testverksamhet	10
120 ABC-rapporter	35
130 ABC-kassetter	15
133 Kass 3	17
134 Kass 4	17
135 Kass 5	17
136 Kass 6	17
139 Övrigt	
140 Monitor	8
150 Progr adm	10
161 Studieverk	10
171 PR-drive	6
175 ABC-konferens 83	8
200 ABC-bl	
210 Föreg år	75
220 Innev år	125
221 1/82	25
222 2/82	25
223 3/82	25
224 4/82	25
225 5/82	25
230 Red kost	3
240 RK omkost	2

Summa.....410

**KOMMENTAR TILL ABC-KLUBBENS
BOKSLUT 1981.**

ABC-klubbens andra bokslut har genomförts. År 1981 har präglats av uppbyggnad av klubben och att finna former för olika verksamheter. Ett ekonomiskt system har utarbetats som för att ge styrelsen sådan information att den har möjlighet att fatta riktiga beslut.

INKOMSTERNA 1981**3010, -20, -25:**

Klubbens huvudinkomst är medlemsavgifterna.

3030 Försäljning:

Gäller främst inkomster från försäljning av Rapport 1.

3050 Annonser:

Detta är intäkter från ABC-bladet.

3065 Lösnummer:

Detta är inkomster från försäljning av "gamla" nummer av ABC-bladet till nya medlemmar.

KOSTNADER:**4000 Inventarier:**

ABC-klubben har färdigställt en grundmöblering i klubblokalen på Vidängsvägen 1, köpt DataDisc 885, utrustat ABC-bladet med en Diablo 1650, etc. Dessa kostnader har vi valt att föra på löpande år.

4100 Materiel:

Här ligger kostnader för flexskivor, kassetter, reparationer, underhåll etc.

4200 Material:

Här ligger kostnader för färgband, etiketter etc.

6000 Lokalkostnader:

Här ligger hyra för årsmöteslokal, "öppet hus"-lokaler och för klubblokalen.

6500 Kontorsmaterial:

Här ligger kostnader för medlemskort, inbetalningskort, kuvert etc.

6700 Diverse främmande tjänster:

Här ligger bl a en royalty-kostnad för Rapport nr 1.

6800 Tele, porto:

Huvudkostnaden är portokostnader.

7000 ABC-bladet:

Här ligger hela kostnaden för framställningen av tidningen, ex papper, sättning, bilder, adressering, sortering, distribution och provision.

7200 Information:

Detta är en samlingsrubrik för en rad kon-ton. Tyngsta kostnaden är tryckningen av Rapport nr 1.

7400 Förvaltningskostnader:

Här ligger bl a kostnader för årsmötet, styrelsesammanträden m m.

PROJEKTREDOVISNING.

För att få en samlad överblick av vad enskilda aktiviteter kostar har alla inkomster och utgifter även redovisats i projektform. Projektet bär då alla inkomster och utgifter som framgår av speciell tablå på annan plats i denna tidning.

ÅRSKIFTE.

ABC-klubbens ekonomiska år sammanfaller med kalenderår. Vissa projekt har flerårs-effekt. När det t ex gäller ABC-bladet "rullar" det ekonomiska med ett nummer. Detta innebär att vi redovisar verksamhets-årets sista nummer nästkommande år. När det gäller investeringar i inventareier har vi hittills tagit hänsyn till klubbens likviditet när vi fördelat kostnaderna mellan 1980 och 1981.

STATFÖRSLAG

Det statförslag som nu lagts för 1982 är baserat på två verksamhetsår. Ju mer erfarenhet från tidigare verksamhet ju säkrare prognos kan göras för framtiden. Statförslaget kommenteras utförligt i årsmötesrefe-ratet.

Marianne Forsman

ProjektreDOvisning 1981

Projekt-nr	Inkomster	Utgifter	Skillnad
010 Klubb adm	17	810.47	
020 Lokal verksam		161.00	
030 Kansli Alvik	19	178.60	
050 Medl adm	37	827.51	
051 Medl reg			
053 Medl kort			
055 Matrikel			
100 Verksamhet			
111 Test 1 (Printer)	2	391.40	
112 Test 2 (Flex)	9	104.52	
120 Rapporter			
121 Rapp 1	36	202.61	23 598.00 + 12 604.61
130 Kasset frams		3	241.15
131 Kass 1		13	839.50
132 Kass 2			288.80
133 Kass 3			
140 Monitor		26	756.10
200 ABC-bl			
210 Föreg år	19	058.00	18 497.27 + 560.73
220 Innev år			
221 1/81	14	120.00	31 437.01 - 17 317.01
222 2/81	16	893.50	25 655.74 - 8 762.24
223 3/81	10	700.00	17 730.70 - 7 030.70
224 4/81			
230 Red kost			
231 Utrustn		28	717.75
233 Progr vara		2	963.00
241 Red		3	207.05
249 Övrigt		1	494.00
Summa.....	283	956.57	- 19 944.70
Periodens överskott.....	12	926.06	
		296	882.63

Normalstadgar

Programhantering

Förslag till

NORMALSTADGAR för lokalavdelning

STADGAR för
"ABC-klubbens lokalavdelning i X-ort"
Antagna av årsmötet (datum)
Godkända av ABC-klubbens styrelse (datum)

1. Ändamål

Lokalavdelningen i X-ort har sitt säte i X-ort och är en sammanslutning av företrädesvis i X-ort med med omnejd bosatta medlemmar av ABC-klubben. Avdelningen har till uppgift att inom ramen för ABC-klubbens syfte arbeta för sådana intressen som på grund av mera lokalbetonad karaktär ej kan tillgodoses av ABC-klubben.

2. Medlemskap

Medlem av lokalavdelningen är varje medlem av ABC-klubben som anmält sig önska ingå i lokalavdelningen och erlagt stadgad lokalavdelningsavgift.
(bestämmelser ang utslutning av medlem)

3. Lokalavdelningsavgift

Lokalavdelningsavgift fastställs av årsmötet.
Beträffande avgifternas inbetalande gäller vad som är stadgat i paragraf 5 av ABC-klubbens stadgar.

4. Räkenskapsår

Räkenskapsåret skall sammanfalla med kalenderår.

5. Styrelse

Lokalavdelningens styrelse skall bestå av minst X ordinarie ledamöter och Y suppleanter.

6. Kommitteer och funktionärer

Styrelsen äger vid behov tillsätta kommitteer och funktionärer.

7. Årsmöten och extra möten

Lokalavdelningens högsta beslutande organ är årsmöte och extra lokalavdelningsmöte. Kallelse med föredragningslista skall utsändas senast X dagar före.

8. Årsmöte

Årsmöte avhålls i ---- månad.
Mötet öppnas och ledes intill dess mötesordförande valts av styrelsens ordförande eller vid förfall för honom av den styrelsen utsett.
Vid årsmöte skall följande ärenden upptas till behandling:

Utöver punkterna i paragraf 8 av ABC-klubbens stadgar tillkommer ytterligare en punkt:
Val av lokalavdelningens representant i ABC-klubbens representantskap.

9. Firmateckning

10. Räkenskaper och revision

Hantering av program avsedda för allmän spridning.

Till ABC-klubben kommer program avsedda för allmän spridning genom flera olika kanaler. Program kommer brevlades på kassett eller flexskiva, i form av printerlistningar eller handskrivna. Vidare får vi in program som sänts in till Monitorn. Slutligen får vi en hel del program genom personliga kontakter.

Oavsett vilken väg ett program kommer och oavsett om det programmet är adresserat till ABC-klubben eller ABC-bladet bör dessa program hanteras på ett likformigt sätt enligt en genomtänkt policy.

Den första fasen bör vara vad vi kallat "screening" av programmet. I screeningen ingår kontroll av uppgiften om upphovsman, kontroll att programmet fungerar på avsett sätt samt vilken utrustning som behövs (extra minne, kassett eller flexskiva, tangentbord med viss checksumma etc). Vidare bör programmet förses med ett standardiserat huvud som bl a innehåller kommentarer vad programmet utträttar, det kan också vara lämpligt att lägga in sökord som möjliggör en senare automatisk sökning av program. Det kan finnas behov av smärre modifieringar så att programmet inte spårar ur om man i dialogen exempelvis svarar med liten bokstav. Eventuellt kan det även finnas behov att lägga in utförligare kommentarer en särskild REM-fil. Slutligen bör programmet katalogiseras och en kort beskrivning avsedd som biblioteksdokumentation göras eventuellt med hänvisning till andra program som redan ingår i klubbens bibliotek.

11. Stadgeändring

För ändring av stadgarna erfordras beslut av årsmöte eller extra årsmöte med 2/3 majoritet. Ändringen skall godkännas av ABC-klubbens styrelse.

12. Upplösning

Upplöses lokalavdelningen skall dess tillgångar tillfalla ABC-klubben.

Kommentarer:

Lokalavdelningens namn skall innehålla "ABC" samt någon geografisk referens. ABC-klubbens representantskap är ett rådgivande organ till ABC-klubbens styrelse för överläggning rörande frågor av gemensamt intresse.

Att screena program på detta sätt är en viktig om än tidsödande uppgift. Arbetet kan med fördel läggas ut på flera personer. Det borde inte spela någon större roll var i landet man råkar vara bosatt. Alla som satt sig ordentligt in i och förstått förut-sättningarna bör kunna medverka i screeningsprocessen.

Avsikten är att alla program som ingår i ABC-klubbens programbibliotek skall ha blivit föremål för en föregående screening.

Nästa fas i klubbens hantering av programmen är att på lämpligt sätt göra programmen tillgängliga för medlemmarna. Det kan ske genom flera olika kanaler, ABC-bladet, ABC-kassetter, ABC-Monitorer på olika platser i landet, närradio, kopiering på klubbträffar etc.

Ansvar att välja ut program för distribution, välja lämpligt medium och redigera medföljande beskrivningar bör läggas på en särskild grupp här kallad programredaktion under ledning av en programredaktör.

Det är önskvärt att närmare klarlägga ansvarsfördelningen styrelse, programredaktion och redaktionen för ABC-bladet. Under styrelsen kommer att finnas två sinsemellan självständiga redaktioner, en för ABC-bladet under redaktören för ABC-bladet och en programredaktion under ABC-klubbens programredaktör. Ansvar att bestämma vilka program eller vilken programinformation som skall ingå i ABC-bladet bör ligga på programredaktionen som också svarar för att utforma den text som skall in i tidningen. De båda redaktörerna får komma överens om det utrymme som program och programinformation skall ha i kommande nummer av ABC-bladet. Kan de inte komma överens får frågan underställas styrelsens avgörande. Ansvar för layout ligger hos tidningsredaktionen.

Även om ansvaret för att avgöra vilka programlistningar som skall in i ABC-bladet på detta sätt läggs på programredaktionen så finns det naturligtvis inget hinder för ABC-bladets redaktör att i samband med en artikel som behandlar programmeringstekniska frågor ta med en kortare listning av ett program eller del av program då detta behövs som illustration till artikeln.

Om ABC-bladets redaktion mottar ett program som någon sänt in för publicering i ABC-bladet så bör programmet överlämnas till den eller de som har ansvaret för screening av program. I fortsättningen bör program införas i ABC-bladet först efter föregående screening och passering av programredaktionen.

Det här föreslagna sättet att hantera program bör vi på lämpligt sätt bekantgöra.

1982-02-06

Gunnar Tidner

MOTIONER

MOTION

till ABC-klubbens årsmöte 1982

De flesta av klubbens medlemmar bor utanför Stockholm och har inte möjlighet att vara sig delta i årsmötet eller följa styrelsens arbete under året. Inte heller kan de ta del i klubbträffarna i Vidängssalen.

Mig veterligt har någon verksamhetsberättelse eller ekonomisk berättelse ej sänts ut till medlemmarna när denna motion skrivs. Det är därför svårt att lämna konkreta förslag på hur föreningens arbete kunde effektiviseras, men jag vill ändå framföra några förslag till årsmötet.

Med det stora antalet sålda ABC80 borde det finnas underlag för väsentligt fler medlemmar. Vad har gjorts för att sprida kännedom om klubbens verksamhet och värva nya medlemmar?

Eftersom flertalet medlemmar bor utanför Stockholm borde man prioritera sådan verksamhet som kan komma alla till godo. Dit hör ABC-bladet och kassettproduktionen. Bladet har väl hittills varit den enda sammanhållande länken i klubben. Den behöver sådana resurser att den kan bli större och komma ut regelbundet. Detta är givetvis en kostnadsfråga, även om man säkerligen kan få fler medlemmar att medverka på ideell basis. Bladet skulle behöva resurser att kunna mycket snabbare än hittills ta upp insända bidrag, svara på brev och förfrågningar etc.

De flesta medlemmar saknar modem, ett mycket stort antal har inte heller flexskivor. Troligtvis är det många av dessa som måste bekosta sin datorverksamhet privat och inte kan få hjälp av en skola eller annan institution med att skaffa program, utbyggnader av olika slag samt förbrukningsmateriel. Föreningen borde kunna arbeta fram fler rabatter eller ev. subventionera eller friköpa vissa programtyper, så att intresserade data-amatörer kunde få råd att arbeta med dem.

Likaså vore det viktigt att få igång lokal-föreningar på många fler platser. Det har antyts flera gånger i bladet att önskemål finns om hjälp med detta.

Då jag på grund av andra åtaganden är förhindrad att vara med på årsmötet och delta i debatten kring dessa frågor, måste jag nöja mig med att på detta sätt hemställa att årsmötet beslutar,

att styrelsen under det kommande verksamhetsåret prioriterar sådan verksamhet som kan komma alla medlemmar till godo,

att man därvid speciellt undersöker möjligheten att förstärka ABC-bladets resurser för regelbunden utgivning och kontakt med läsekretsen,

att åtgärder vidtas för att stimulera till kraftigt ökade medlemssiffror,

att man därvid särskilt uppmärksammar dataintresserad skolungdom,

att styrelsen aktivt verkar för att hjälpa igång fler lokalavdelningar,

att information om vad som sålunda görs redovisas fortlöpande, t ex i ABC-bladet, samt

att en redogörelse snarast lämnas i bladet eller på annat sätt om klubbens ekonomiska resurser och hur de används.

Dalarö den 27 januari 1982

Namnteckning
Sven Wickberg
medlem nr 1384

Ferdinand Mican
Skjutbanegatan 9 F
531 41 LIDKÖPING
Tel 0510-623 36
Medlemsnr 912

ABC-klubben
Vidängsvägen 1
161 33 BROMMA

MOTION 82-01-19

Motion till ABC-klubbens årsmöte 1982

Undertecknad kräver att all utbildning i ABC-klubbens regi dokumenteras och materialet säljs till intresserade medlemmar till självkostnadspris.

Motivering:

Jag anser att medlemmarnas fortbildning är klubbens viktigaste uppgift. Endast genom att tillhandahålla skriftlig dokumentation kan man uppfylla kravet på en rättvis behandling av boende utanför Stockholm.

Med vänlig hälsning

Namnteckning

Ferdinand Mican

Styrelsens yttrande över inkomna motioner.

a) Motion av Ferdinand Mican

Styrelsen delar motionärens uppfattning att det bör bli möjligt för dem som så önskar att till självkostnadspris få del av det utbildningsmaterial som framkommer vid kurser och annan utbildning som sker i klubbens regi. Kravet på att all utbildning skall dokumenteras skriftligt har också en ekonomisk aspekt. Om man engagerar en person att hålla en föreläsning i ett ämne kan man normalt inte kräva att han dokumenterar sin föreläsning skriftligt utan extra betalning.

Styrelsen föreslår därför att årsmötet uttalar sig för att önskemålet skall begränsas till att omfatta endast sådant material som kan tas fram utan merkostnad.

b) Motion av Sven Wickberg

Styrelsen anser att motionens yrkanden ligger helt i linje med hur styrelsen anser att klubbarbetet skall bedrivas. Styrelsen anser att man redan under det gångna verksamhetsåret har prioriterat sådan verksamhet som på sikt kommer alla medlemmar tillgodo. Styrelsen tillstyrker motionen.

ABC KLUBBEN

ÅRSMÖTES-

Klubbens ekonomi.

Bokföringen

ÅRSMÖTESREFERAT 1982

Årsmötesförhandlingarna under ABC-dagen 1982-02-06 togs upp på band. Referatet nedan är en utskrift direkt från bandet av delar av förhandlingarna och diskussionerna som bedöms ha störst allmänt intresse. Ha i åtanke att det är en spontan, talad text som du läser. Vissa hummande och direkta felsägelser har dock uteslutits. Vissa delar av årsmötesförhandlingarna redovisas bättre genom att de handlingar som delades ut publiceras. Den första delen av mötet fram till diskussionen om budgeten har ej tagits

med här. Det fylliga referatet är en service mot de medlemmar som inte hade möjlighet att närvara. Transkriberingen har gjorts av Ulf Sjöstrand, som också utsågs till mötessekreterare.

Till mötesordförande valdes Odd Rolander. Referatet börjar efter revisionsberättelsen som föredragits av Hans Nilsson.

Gunnar Tidner:

Jag kanske får lägga till en sak här som som jag tror intresserar många. Marianne Forsman började med att föra klubbens bokföring manuellt och vi fick därigenom ett bra grepp över ekonomin. Sen tyckte vi att även om det gick bra så eftersom vi är en dataklubb så borde vi ju föra det här på data för vi trodde att annars skulle hon inte kunna få någon att efterträda henne. Så att trots att vi hade ett system som fungerade manuellt gjorde vi i alla fall så att vi gick över till en databokföring och det var ganska mycket jobb att stämma av allting för man bröt ju upp, tvingades anpassa sig till det här och det var med nöd och näppe som vi fick fram de här handlingarna. Vi var beredda att vi skulle få gå till årsmötet och säga: 'Ja, vi har just lagt bokföringen på data därför blir det ingenting'

(Därefter redovisade Marianne Forsman det nya bokförings- och redovisningssystemet som är lagt på kostnadsbärare (=projekt) och kostnadsslag.)

Budget 1982

Gunnar Tidner:

Vi ökade antalet medlemmar med ungefär 50% år 1981. Många av kostnaderna följer denna ökning. Här har vi valt att räkna med en försiktig ökning när vi lägger budgeten men vi har dock budgeterat med en ökning med 10 % i antalet medlemmar. Som Ni förstår är det budgeterat i klumpsummor. Ser vi på medlemsadministrationen så har vi alltså dragit ned med litet i förhållande till föregående år. Det var vissa utgifter av engångskaraktär som inte kommer igen i år. Vidare har vi då räknat med att vi skall kunna ta dom här kassetterna och de här nummren av ABC-bladet. Men det är några punkter som vi kanske skulle pricka ut här och det gäller då det som står under konto 150 Programadministration. Den punkten torde vi få återkomma till litet senare i samband med de saker som styrelsen går fram med som förslag här. Vidare har vi lagt på 10 000 kr på studieverksamhet, det fanns inte föregående år. Vi satsar 6 000 kr på en PR-drive och där hade vi tänkt oss att vi skulle ta fram ett material om klubben som vi kan skicka ut till olika intressenter som vi tror kan bli potentiella medlemmar och där det finns intresse att sprida kännedom om vad klubben gör. Något som vi tror t ex skulle vara bra är att ta fram ett paket som man tillställer huvudläraren i datateknik på alla de skolor som har data-teknisk linje på gymnasiet. Vi har fått flera påstötningar från sådana lärare, dom vill gärna ha något material. Vidare så har vi satt upp en punkt på konto 175 ABCKonferens 83 och det får vi också anledning att återkomma till under den följande punkten.

Olof Söderlind:

Ja, min fråga är kanske sågan att den gäller det hela. Jag tycker den här ekonomiska redovisningen som Marianne gjorde är alldeles utmärkt men jag saknar det som du Gunnar beskrev som någonting av en plan av vad man tänker göra 1982. Det är ju rätt rimligt att innan man diskuterar en budget, vad det blir i form av slantar, att man diskuterar vad är det man skall göra under 1982. Och den punkten saknas. Det kan hända att styrelsen förletts av att stadgarna inte innehåller en punkt för årsmötet att ha den diskussionen, men jag tycker nog ändå att det vore riktigt att styrelsen lämnade i samband med budgeten en skriftlig redovisning av vad man avser att göra under 1982 i ett samlat sammanhang så vi kan diskutera det och diskutera prioriteringar i det sammanhanget. Det är så svårt att fatta beslut om budgeten nu och sen eventuellt diskutera innehållet.

(Årsmötet beslöt att skjuta på själva beslutet om 1982 års budget till efter föredragningen av styrelsens förslag till verksamhet för året 1982.)

RAPPORT 1

DISASSEMBLERN för ABC80

Ännu finns exemplar kvar av nytrycket av klubbens Disassembler.

Examensarbetet av Arne Stockman
Beställ genom att skicka vykort eller brev, märkta "RAPPORT 1" eller "DISASSEMBLER".

Levereras mot postförskott 80 Skr + frakt.

SAMLINGSNUMMER 1980 + 1981

inklusive ABC-kassetter under samman-
klippning.
Beräknas färdigt för leverans omkring
midsommar.

OBS! Allt eller intet. Vi delar ej på
paketet kassetter - samlingsnummer.

Vill ni beställa ???!

Gör det medelst vykort (vackra !).

Levereras som postförskott = 100 Skr

DAGS ATT FÖRNYA MEDLEMSSKAPET I

Enligt stadgarna skall medlemsavgiften erläggas före april månads utgång. Detta gör du enklast genom att fylla i inbetalningskortet nedan och sätta in Din avgift på ABC-klubbens postgirokonto : 15 33 36 - 3 .

Vidare kan på samma blankett göras anmälan och inbetalning till eventuell lokalavdelning.

Juniorer bör ange sitt personnummer. Som junior räknas man t o m det kalenderår man fyller 18 år, d v s för 1982 de som är födda 1964 och senare.

Medlemmar upp till 25 år, bör även fylla i personnummer då bidrag till lokal verksamhet ibland har denna åldersgräns.

Som medlemsförmån erhålles bl a ABC-bladet med 4-5 nummer per år och ABC-kassetterna, c:a 3 per år.

ABC-klubbens stadgar måste tolkas så att endast fysiska personer kan vara medlemmar. Juridiska personer, t ex företag och skolor måste därför ange en kontaktperson. Sker inbetalningen via automatiskt postgiro, se då till att medlemsregistret får en kopia av inbetalningskortet.

Medlemmar skall fylla i sitt medlemsnummer.

För 1982 gäller medlemsavgiften 125 Skr för seniorer, 70 Skr för juniorer.

Upplysningar om villkor för prenumeration på ABC-bladet kan erhållas från styrelsen.

För planering och anpassning av klubbens verksamhet efter medlemmarnas förutsättningar är det angeläget Du även fyller i uppgifterna om vilken utrustning Du har tillgång till samt Dina intresseområden.

POSTGIROT SVERIGE

Meddelande till betalningsmottagaren

Medlemsnummer ☐ Ny medlem

☐ Juniormedl, person-nr

☐ Vill hjälpa till

☐ Vill vara med i lokalavdelning i

och betalar avgiften kr

☐ Ingen ändring av adress el telefon

Tel bost / arb /

Avsändare: Fyll även i uppgifterna på baksidan!

.....

.....

.....

INBETALNING / GIRERING B

2 • Konto • Avg • Bel •

Till postgirokonto nr

Avgift

Kassastämpel

15 33 36 - 3

Betalningsmottagare (endast namn)

ABC-KLUBBEN

Avsändare (namn och postadress)

Eget kontonr vid girering

Svenska kronor

öre

Bl 2021.04s (apr 81) 329/16 82-04

I DETTA FÄLT FÄR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS - RESERVERAT FÖR POSTGIROT

ABC KLUBBEN

ABC-klubben

är en sammanslutning av användare av ABC-80 och dess efterföljare ABC 800. ABC-klubben är en ideell förening som står helt fritt från kommersiella intressen. ABC-klubben har från (april 1982) över 2300 medlemmar spridda över hela landet. Klubbens syfte är att tillvarata medlemmarnas gemensamma intresse av datorer och datortillämpningar och verka för ökade kunskaper inom dessa områden till nytta utbildning och nöje. Ledstjärna för verksamheten är erfarenhetsutbyte. Lokalavdelningar av ABC-klubben bildas på orter där medlemsunderlag finns. För att underlätta kontakter mellan medlemmarna ger ABC-klubben ut en **Medlemsmatrikel** med namn, adress och telefonnummer till alla medlemmar.

ABC-klubben ger ut **ABC-bladet** som utkommer med 4 - 5 nummer om året. Tidningen speglar klubbens hela verksamhet och innehåller intressanta artiklar i skilda ämnen, bl a redovisning av tester av hård- och mjukvara som utförts i klubbens regi samt massor av tips. ABC-klubben bevakar den tekniska utvecklingen och verkar för att få fram en enhetlig standard och kompatibilitet när det gäller program och utrustning.

ABC-klubben ger även ut **ABC-kassetter** fulla med nyttiga program gjorda av medlemmar och andra, ca 3 kassetter per år sändes fritt till alla medlemmar i klubben. ABC-kassetterna har blivit en mycket uppskattad medlemsförmån.

ABC-klubben har på kansliet i Alvik ställt upp en program- och informationsbank **ABC Monitor** dit du kan ringa och själv hämta program och läsa meddelanden om du har tillgång till 300 baud modem. Du kan även sända program dit som andra medlemmar får hämta. Systemet är ständigt påkopplat och har varit i kontinuerlig drift i över ett år. ABC Monitor finns även på andra platser i landet.

ABC-klubben ger ut **ABC-Rapporter** som innehåller värdefull dokumentation. ABC-Rapport nr 1, den s k dissassemblern, innehåller en listning av programvaran i ABC-80 med kommentarer, en verklig guldgruva för den som vill dyka djupare.

ABC-klubben har påbörjat ett arbete som på sikt kommer ge stor utdelning, nämligen att gå igenom och ta fram kommentarer, köranvisningar och annan dokumentation över alla de program som klubben får tillgång till. Syftet är att skapa ett väldokumenterat programbibliotek med användarprogram. Arbetet med denna s k programscreening kommer att bli mycket omfattande men vi räknar med att få hjälp av intresserade medlemmar över hela landet.

Gå med i ABC-klubben för att få ökat utbyte av din dator och få tillgång till den stora erfarenhet som vi gemensamt bygger upp.

Medlem blir du enklast genom att betala in medlemsavgiften på ABC-klubbens postgirokontonummer 15 33 36-3. Medlemsavgiften är för år 1982 125 kr för seniorer och 70 kr för juniorer (junior är man t o m det kalenderår man fyller 18). Använd helst vidhängande inbetalningskort.

ABC-klubben
Vidängsvägen 1
161 33 Bromma

Telefon:
08-80 15 22 (automatisk telefonsvarare)
08-80 15 23 (Modem med ABC Monitor)

Postgiro 15 33 36-3

Innehavare av postgiro- eller personkonto kan även använda inbetalningskort för giltighet enligt Postgirots anvisningar. Denna blankett kan även användas på posten i Danmark, Finland och Norge för inbetalning till svenskt postgirokontonummer. Blanketten skall skrivas ut med blyck, kulpena eller på maskinell väg. Radering, överstrykning eller annan ändring av den tryckta eller skrivna texten eller av beloppet får inte göras.

I FÄLTET OVAN FÄR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS - RESERVERAT FÖR POSTGIROT

- Meddelanden till betalningsmottagaren
Utrustning, har tillgång till:
ABC80 med
Checksumma 11273
Checksumma 10042
Checksumma 9913
Floppy typ e/d
Saknar ABC 80
☐ 16 k extra minne
☐ 300 baud modem
☐ 80 tkn typ
☐ ABC 800
☐ Facit DTC
Intresserad av tillämpningar inom:
☐ Administrativa rutiner
☐ Föreningsliv, div tillämpn
☐ Matematik och statistik
☐ Spel, grafik och musik
☐ Textbehandling
☐ Stryk- och mätteknik, elektronik
☐ Amatörradio
☐ Övrigt

Marsitryck 1982

Stockholms-kretsen

Till

Dig i Stockholms-regionen, som
är intresserad av ABC-datorer !

Nu bildar vi ABC-klubben, Stockholms-
kretsen !

Vi vill verka för att

- starta kurser och studiecirklar
- stimulera program- och erfaren-
hetsutbyte
- skapa grupper för hobby-byggen
- bygga upp självservicemöjligheter
för ABC-utrustningar
- bilda intressegrupper vid skolor och
företag

Därför kallar vi alla intresserade till
en första träff. Tid, plats och
program på följande sida.

Interimstyrelse :

Lars-Göran	Göran	495
Stig	Löfgren	872
Kurt	Minnberg	1522
Sten	Staxler	1609

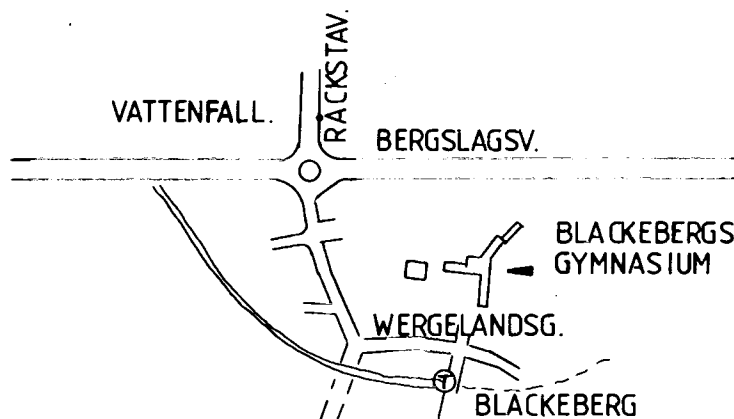
Stockholmskretsen forts.

Startskottet:

ABC-St

- Var? Blackebergs gymnasium,
 Wergelandsgatan 16-24
 Bromma (se skissen)
- När? Måndagen den 3 maj kl.18.00
- Hur? 1. Programering och drift-
 sättning av Stockholms-
 kretsen
 2. Gunnar Tidner demonstre-
 rar användningen av TV-
 editorn
 3. Blackebergarna delar med
 sig av erfarenheter om
 ABC 80/800
 4. Paneldiskussion

Gå med i Stockholms-kretsen genom
att kryssa i inbetalningskortet på
följande blad och betala årsavgif-
ten 30kr. till klubbens postgiro!

REFERAT

Nils Notteman:

Det du sade sist gläder mig och det Gunnar sade strax innan gläder mig också. Jag jobbar i en skola och vi skall inte glömma att datalära som det kallas det är på väg in i grundskolans högstadium, det är på väg in i gymnasieskolorna. Vi som jobbar på skolorna vet att det finns ett fantastiskt intresse bland ungdomarna. Därför oroar det mig den procentuella fördelningen mellan seniorer och juniorer och kan vi nu få litet hjälp vi som arbetar ute i skolorna med litet material för att stimulera ungdomarna, så är vi mycket, mycket tack-samma. Men sen har jag en rent budget-teknisk fråga här. Jag undrar om vi inte skulle kunna ändra på fördelningen av avgifterna. Jag föreslår en sänkt junioravgift.

Gunnar Tidner:

Förslaget som vi går fram med, om vi analyserar det beträffande medlemsavgifterna: Det har varit 100 kr för senior och vi föreslår en höjning till 125 kr, det har varit 70 kr för junior och vi föreslår oförändrad avgift. Vi har haft en inflation på ungefär 15 procent så om vi räknar i reala termer så går vi ut med en höjning på ca 10 kr för seniorer och en sänkning på kanske en tia för juniorerna. Vi tror att det blir bättre balans mellan senior- och junioravgifterna. Vi har också sett att med så få juniorer som vi har är det ingen kostnadsmässig katastrof för klubben att ligga kvar på oförändrad avgift men vi tror knappast att vi kan orka med att gå ut och sänka den.

(På begäran kommenterar styrelsen hela sitt budgetförslag.)

Gunnar Tidner:

Det är inte mycket att orda om inkomstsidan. Det är en förhoppning att det skall bli så. På utgiftsidan så har vi alltså dom här sakerna som är ofrånkomliga, helt enkelt. Med ledning av erfarenheterna från föregående år så går det åt enligt vår uppfattning 20 000 kr för klubbadministration. Vi har lagt 10 000 kr på lokal verksamhet det är alltså stöd åt lokal verksamhet. Det är en punkt som vi återkommer till senare under ÅMF. Kansliet i Alvik där är en uppräknings för att vi har blivit aviserade om en hyreshöjning och vi ligger i förhandlingar med kommunen. Vi har därför lagt på så att det blir 25 000 kr. Medlemsadministrationen, där har vi som jag sagt försökt skära bort det som var av engångskaraktär förra året. Och då ligger fördelat ungefär 10 000 kr vardera på att föra medlemsregistret, medlemskortet och matrikeln. Testverksamheten har vi lagt 10 000 kr på. ABC-rapporter har vi lagt 35 000 kr på. Det är ju inte säkert att det bara blir den här Rapport nummer 1, det kan komma ytterligare rapporter. Och vi räknar med att om några år skall vi ha en rätt ansenlig serie av rapporter med olika ämnen. Litet grand kan vi komma in på det där under nästa avsnitt. ABC-kassetterna, där står 15 000 kr och det är en kopieringsutrustning som vi faktiskt redan har köpt, fast den faller på innevarande år. Sedan

är det då framställnings kostnaderna och distributionen för kassetterna. På Monitorn är det en väsentlig minskning i förhållande till förra året. Vi har kvar utrustningen, Data Disc 88 och det är litet service på den och litet andra småsaker som kan komma in. Programadministration, det är en punkt som vi återkommer till litet senare. Studieverksamhet, det är alltså studieverksamhet som drivs i klubbens regi. Vi har inte haft någon sådan. Det har varit aviserat ett par gånger. Där räknar vi med att vi måste göra någonting för att få i gång den. Där har vi velat satsa 10 000 kr. PR-drive, det var det jag nämnde. ABC-konferens 83, det är en punkt som vi återkommer till. Sedan är det då ABC-bladet, dels har vi då kvar för nr 4-5/81 25 000 kr som belastar det här året och sen är det för innevarande år 125 000 kr. Sen är det vissa småkostnader för redaktion och redaktionskommitten.

Detta är vårt budgetförslag.

Olle Söderlind:

Den här första punkten medlemsavgift och sen kommer en punkt PR-drive. Antalet medlemmar är väl en förutsättning att man tror att det skall öka av PR-drive, på något vis. Och du som nämnde ungdomar, vem det nu var, jag tycker att det är väldigt väsentligt att ta fasta på den punkten. Därför att om vi tror på att vi i ABC-klubben kan få med ungdomar och med den verksamheten, skall vi naturligtvis sikta på att få med ungefär antalet ungdomar som överstiger 3000 ungdomar, inom en rimlig tid. För om vi har det som mål så innebär det bl a att vi får statligt ungdomsstöd för den verksamheten med ett par tre-hundratusen kr. Det kanske vi bör tänka litet grand på i den fortsatta verksamheten när vi går in för PR-verksamhet och medlemsvärvning. Likadant på studiesidan. Det är också en sådan där sida där man kan plocka pengar om man gör en medveten satsning på studieinsatser. Man kan t ex omorganisera en del av klubbverksamheten på ett sånt sätt att den kan inordnas under studieverksamhet på ett lämpligt sätt. Det är ett sätt att ytterligare finansiera en bit. Nu talar jag egentligen om intäktssidan. Man kan väsentligt öka den med sådana aktiva insatser. Likadant så tycker jag att det är väsentligt och klara ut det här på studiesidan och Monitorn. Här har vi ju verkligen chansen att slå igenom någonting nytt nämligen lägga studie-verksamhet via Monitorn och få den ev godkänd som studieverksamhet. Då behöver man ju inte komma hit och sitta utan då kan du jobba via Monitorn direkt. Det vore väldigt intressant och få provad den saken, vad myndigheterna säger om den saken och studieverksamheten. Det är det ingen som har gjort förut och det vore väl väldigt kul om en dataklubb vore föregångare för det sättet som vi bl a har intresserat oss för andra. På andra områden t ex Statens skola för vuxna i Härnösand så jobbar man på det viset och vuxenutbildningen i sin helhet. Varför skulle inte vi kunna anamma dom synsätten? Tack.

Gunnar Tidner:

Det är väl helt riktigt att man kan göra en massa saker. Vi skall komma ihåg en sak och det är att när vi diskuterar en sådan här budget går det liksom inte av ett årsmöte att säga att vi vill ha 12 st kassetter och så lägger vi på 17 000 kr till för varje sån och så beslutar man det, för man måste ha några som gör jobbet också. Det kanske går att övertala folk att göra fyra kassetter men det kanske inte går att få dom att göra dom där åtta till. Vi jobbar med en hel del frivilliga insatser som inte på något sätt avlönas och det måste man komma ihåg. Det är inte bara pengar som spelar någon roll, det är ideellt arbetande krafter och det måste man hushålla med litet grand. Vi tar gärna emot mängder av sådana här goda propåer som har kommit här men vi ser gärna också att folk säger att det här är jag så intresserad av att jag gärna vill ställa upp med och jobba själv. Sen är det klart, det finns naturligtvis alltid möjlighet att om våra nu litet pessimistiska prognoser beträffande medlems utvecklingen, om det går litet bättre, att vi får litet pengar över, så kan vi satsa det på sådana här extra saker. Då har vi skaffat oss det här instrumentet att vi har projektredovisning. Vi har alltså startat projekt det här året som vi inte hade årsmötesbeslut på att vi skulle göra föregående år.

(Enligt tidigare beslut övergår man till punkt 15 på föredragningslistan och skjuter på det formella beslutet om budgeten.)

Behandling av styrelsens förslag

Ändring av paragraf 5 i stadgarna

Gunnar Tidner föredrar styrelsens förslag:

Styrelsen föreslår att sista meningen utgår. Jag skall förklara litet grand bakgrunden dels till att meningen en gång skrevs in och dels att vi nu vill ta bort den. När vi arbetade med dom här stadgarna såg vi framför oss att klubben skulle kunna växa ganska mycket och man skulle komma i den situationen på slutet av året att man hade inte mycket att ge dom som kom in. Och därför såg man det då som rimligt att dom får litet snålskjuts in på nästa år. Då var det så att 1980 hade vi en avgift på 75 kr som föregående årsmöte höjde till 100 kr men med tillägget att då skulle man få ca tre kassetter. Detta betydde att dom medlemmar som hade gått in under de tre sista månaderna 1980, dom har vi krävt på 25 kr i tillägg. Dom som inte har velat betala detta har inte fått några kassetter. Det har varit omständigt administrativt och klumpigt i registret att ha den tingens ordning. Därför tycker vi att vi vill ta bort det, särskilt som vi haft möjlighet att ge fulla medlemsförmåner. Dom har fått back-issues av tidningen och även av kassetterna.

(Årsmötet beslutar enhälligt i enlighet med styrelsens förslag.)

Lokalavdelningar

Gunnar Tidner föredrar styrelsens förslag:

Vi har haft ganska långa resonemang i styrelsen kring frågan om lokalavdelningar. Vi har under året blivit kontaktade av en del som har haft lokala föreningar och vi hade uppdrag från föregående årsmöte att lägga fram ett förslag till det här årsmötet hur vi skulle hantera frågan om lokalavdelningar. På förra årsmötet när vi diskuterade det här så antydde vi att vi kunde tänka oss att man från ABC-klubbens sida stöttade en lokalförening ekonomiskt med ungefär en tredjedel av medlemsavgiften och det tror jag att vi sa på förra årsmötet. Men vi satte också upp som krav att man skulle vara medlem i ABC-klubben. De kontakter som har varit har ofta gått ut på att man gärna vill få det ekonomiska stödet, men man tycker ibland att det blir dyrt med parallellanslutning både till den egna klubben och ABC-klubben. Man har sett det här att gå in som en lokalavdelning skulle vara en möjlighet att få fulla medlemsförmåner litet billigare. När vi resonerat inom styrelsen så har vi sagt som så att det är inte rättvist mot alla dom på olika ställen i landet där det inte är aktuellt att bilda en lokalavdelning att dom på något sätt skall subventionera lokalföreningarna. Därför har vi sagt som så att vi skall lägga ett förslag nu som öppnar möjligheten på dom orter där det är intressant att bilda en lokalavdelning av ABC-klubben. Det kan finnas flera skäl för att göra det. Möjligheten att söka kommunala bidrag kan ibland vara beroende av att man har en egen lokal förening med egna stadgar och en egen styrelse. Och jag tycker också att det skall vara frivilligt för dom som är med i ABC-klubben att vara med på lokalavdelningen i orten. Det är inget tvång. Vi har tyckt att dom skall ha sin egen budget, alltså ska ekonomiskt stå på egna fötter, själva bestämma vilken avgift det skall vara. Vidare så kan vi tänka oss att man stödjer dom med framför allt starthjälp, att komma i gång. Det finns ett intialt motstånd. Sen kan vi också tänka oss att vi stödjer dom ekonomiskt med sådana saker där vi bedömer att det här är något som är av så stort intresse och det kommer alla medlemmar även på andra orter till godo indirekt eller direkt. Dom tar på sig en uppgift som hela klubben kan ha nytta av och då får det bli en förhandlingssak i det stadiet. Vi har lagt dom här stadgarna med denna bakgrunden. Det här är alltså normalstadgar, man har dom här som mall när man gör upp stadgarna. Sen får individuellt anpassas vid diskussioner med framför allt ABC-klubbens styrelse rörande detaljutförningen. Man har rätt att stor frihet att lägga till olika saker och kanske även dra ifrån. Vi har också tänkt oss att på det årsmöte som man har i lokalföreningarna där skulle man ta upp samma frågor ungefär som vi gör i dag men dessutom när det kommer till val skulle man välja en representant att ingå i ett ABC-klubbens representantskap. Det skulle vara ett organ som är rådgivande till styrelsen och för att ha gemensamma överläggningar i frågor som berör olika landsdelar. Där skulle vi kunna gå in och betala litet grand, t ex anordna en konferens med representantskapet. Men man skulle i nuvarande läge ej ge representantskapet några beslutande funktioner, utan enbart rådgivande.

Det är efter dom här principerna som vi har gått fram när vi konstruerat det här förslaget.

Dieter Leve:

Ja, jag är Dieter Leve, f d styrelsemedlem. Jag tror att styrelsen har missuppfattat det här litet grand det här uppdraget som man fick av förra årsmötet. Det var väl knappast ett uppdrag att utarbeta stadgarna till lokal föreningarna. Jag tror dom flesta lokalavdelningarna vill bildas efter sina egna stadgar. Däremot skulle styrelsen utarbeta ett förslag hur man i praktisk handling kan bilda dom här lokalföreningarna. Det var väl har jag förstått så förslaget eller uppdraget som styrelsen fick. Tack.

Gunnar Tidner:

Ja, vi har gått igenom protokollet och jag är övertygad att vi har stöd för den tolkning som vi har gjort. Det kan rimligtvis inte har varit föregående årsmötes mening att styrelsen skulle resa land och rike runt och organisera lokalavdelningar.

Owe Ludin:

Jag skulle vilja säga så här att...jag uppfa ttar dom här "Förslag till normalstadgar" inte som någonting att vi, eftersom, precis, som Dieter säger, vi inte har ett skit med saken att göra, att bilda en lokalförening, utan vad man försöker göra det är att man ger ett förslag till hjälp när man bildar en lokalförening. Man pratar om visst stöd och det tycker jag att styrelsen skall få konkretisera hur dom tänker bedriva det. Ett av dom stöden är då ett exempel på hur man kan dra dom här stadgarna. För övrigt har jag en del synpunkter, jag tycker att "Förslag till normalstadgar för lokalavdelning" skall bort. Begreppet lokalavdelning finns inte i stadgarna idag i ABC-klubben, utan jag skulle vilja att normalstadgan för lokalavdelning, ansluten till ABC-klubben. Jag skulle också vilja säga att ABC-klubben måste naturligtvis ställa vissa krav på en lokalförening för att man skall kunna ansluta den till ABC-klubben. Så länge vi talar om ABC-klubben och så länge vi talar om syftet ABC, så länge vi inte talar om Svenska Dataklubben eller nåt sånt. Sen tycker jag också att på punkt 3 skall det stå medlemsavgiften, inte lokalavdelningsavgiften och själv reagerade jag litet grand för räkensapsåret SKALL sammanfalla med och härsan tvärsan..

(Odd Rolander läser upp föregående årsmötes protokoll rörande denna fråga.)

Dieter Leve:

En ganska kort fråga vad har styrelsen gjort?

Gunnar Tidner:

Vad vi har gjort är att lägga ett förslag till hur man skall organisera lokalföreningarna. Jag sade förra året när frågan var upp att styrelsen då ansåg det vara för tidigt att gå ut och tala om hur man skulle göra. Vi ville att man skulle avvakta erfarenheterna uti landet litet grand. Vi uppfattade alltså att vi skulle gå igenom det här och komma fram med ett övervägt förslag till det här årsmötet och det är vad vi gjort.

Dieter Leve:

Var är förslaget? Det här är inget förslag. Den här diskussionen hade vi precis likadant förra året. Och då hade vi sagt nu får styrelsen i uppdrag att utarbeta ett förslag till lokalavdelningar och det finns inget förslag. Det finns ett stadgeförslag, var finns för förslag för praktisk handling?

Gunnar Tidner:

Till det muntliga förslaget om lokalavdelningar är det tillfogat förslaget till normalstadgar. Hur vi tänkt oss att det skall gå till klarar kanske om jag tar ett exempel hur man skulle kunna göra i Stockholm. Vi har har diskuterat att när dom här förhandlingarna är avslutade så frågar vi hur många skulle vara intresserade, om nu det här förslaget till normalstadgar går igenom, hur många som är intresserade att vara med och bilda en lokal avdelning i Stockholm. Det har vissa fördelar att göra det nämligen. Är det så att vi tycker det verkar rimligt försöker vi få fram en interimstyrelse, att med det här som grund arbeta över ett konkret förslag till stadgar för Stockholmsavdelningen och sen kalla till ett konstituerande sammanträde. Ungefär på motsvarande sätt tänkte vi att det skulle gå till ute i landet. Om en person ringer upp och frågar så skall vi kunna sätta ett paket i händerna på honom att ungefär så här kan Du gå fram. Du kan få den här hjälpen och vi kan via medlemsregistret plocka fram dom inom den ort som kan anses rimligt. Sen får vi naturligtvis se till att det inte blir kollision så att man får en lokalavdelning i vad skall vi säga Linköping och en i västra Linköping. Vi tror inte heller att man nu kan föreskriva att det skall vara en lokalavdelning i varje län utan i det här måste vi lämna öppet för intiativ från fältet vilket område man kan rå med. Vi tror inte att det kommer att finnas lokalavdelningar som täcker hela landet, om vi efter några år undersöker hur många som är medlemmar i lokalavdelningar så kanske det är ett relativt litet antal av ABC-klubbens totala medlemsstock. Vi vill på det här sättet ge möjlighet för dom som vill organisera sig i form av en lokalavdelning.

Sten Staxler:

Det skulle vara intressant att höra hur ni ser på det. Vi råkar ha en dataklubb på Teleplan som har ett femtiotal medlemmar. Anta att vi skulle ha lust att ansluta den som lokalavdelning till ABC-klubben. Skulle det fungera? Hur skulle ni uppleva det?

Gunnar Tidner:

Eftersom frågan inte kommit upp tidigare har jag inget direkt svar. Men jag vill fråga hur stort intresset för det är. Vi har alltså upptäckt att många intresse att bilda lokalavdelningar hänger samman med att man den vägen skall kunna få medlemsförmånerna billigare och det är ett motiv som vi inte tycker är bärande, det är orättvist mot alla dom andra.

Olle Söderlind:

Jag tycker nog det är riktigt som det är skrivet här att man talar om lokalavdelningar och jag tror att det är ett bra sätt att få skjuts på en del frågor och eftersom jag har diskuterat litet grand om ekonomi så skulle jag vilja säga att det är ett sätt att dra litet pengar till de lokala verksamheterna, för det är bara på det sättet man kan få lokalt aktivitetstöd.

Lokalavdelningar

Owe Lundin:

Ett försök till sammanfattning: För att man skall få någon form av support och det skall vara intressant för ABC-klubben, så ska då inriktningen på lokalavdelningen sammanfalla med mål och strategi med ABC-klubbens. Styrelsen skall arbeta fram ett åtgärds paket som man kan presentera hugade som hjälp, underlag i form av listor. Styrelsen skall utarbeta någon form av startbidrag. Vad är det för intialt stöd i ekonomiska termer som ABC-klubben kan och skall ge till en sådan här förening? Slutligen pratar man om extra bidrag, att man på lokalavdelningens nivå driver vissa frågor, och där är ju en viktig och bra bit det som kallas programscreening som kan läggas ut på lokalföreningar i landet.

Kan styrelsens intentioner sammanfattas på så sätt? När räknar styrelsen att material skall kunna presenteras?

Gunnar Tidner:

Det var många frågor på en gång, men i stort sett på ja på den näst sista frågan. Jag tror inte att man skall överdriva det ekonomiska stödet man kan ge. Vi har ju haft försök med vad vi kallar programscreening, det kommer vi till under nästa punkt, där dom som jobbat med det har inte haft någon ersättning. Vi försöker driva väldigt mycket på rent ideell basis. Men vi har i alla fall avsatt i budgeten 10 000 kr till olika former av stöd till lokalavdelningar och vi räknar med att en del skall gå till ren starthjälp, av engångskaraktär för att komma igång. Ett ensamt ombud kan ju inte av egen ficka ha utlägg för porto, hyra för en lokal första gången. Det kommer att kosta en slant, sen får vi se hur många avdelningar det blir. Det kommer vi att säga i ABC-bladet att under dom här förutsättningarna kan ni som är intresserade försöka driva igång en verksamhet och ni kan få dom och dom och dom formerna av stöd, men i huvudsak gäller det att stå på egna fötter.

Det här förslaget är inte av stadgekaraktär i ABC-klubben. Det ingår alltså ej i ABC-klubbens stadgar, utan det har karaktären av årsmötesbeslut. Sen tycker jag att det vore bra att årsmötet gav styrelsen ett ganska stort mandat att tolerera avvikelser, för vi måste vara lyhörda mot dom synpunkter som kommer fram. Det är inte meningen att man liksom sätter tvångströja på dom här, men vissa saker kan vara bra att inte ge efter på. Och där ser jag som en av dom första punkterna att man säger att indirekt så står det här att det är obligatoriskt att vara medlem i ABC-klubben för att vara medlem i lokalavdelningen av ABC-klubben. Man kan alltså inte ha ett visst antal medlemmar i lokalavdelningen som inte är medlemmar i ABC-klubben. Och det vore ju bra att man spikade en sådan princip, så man talar om vad som är förhandlingsbart. Vi har förutsatt att när man väl kommer fram och konkretiserar stadgeförlag till lokalavdelningens årsmöte så träder dom i kraft när ABC-klubbens styrelse godkänner dom. Och om dom skall ändras måste ändringen godkännas av ABC-klubbens styrelse. Vi har väl i och för sig en del synpunkter hur stadgarna borde anpassas, men vi har inte haft ork att ta fram ett sånt förslag så det får anstå till ett annat år.

Odd Rolander:

Kan vi uppdraga åt styrelsen att till nästa årsmöte penetrera dom här frågorna och då komma med revideringar av förslaget till normalstadgar för lokalavdelningar, men att man jobbar med syftet för de stadgar som har föreslagits här på årsmötet?

(Ordföranden finner den frågan med ja besvarad.)

Programhantering

Gunnar Tidner föredrar styrelsens förslag:

Det är ju så att vi får en massa program till klubben, där det skickas in med den tanken att det här skall kunna få spridas till medlemmarna. Det kommer in en hel del på Monitorn, det kommer på listningar, adresserat till ABC-klubben eller tidningen, kassetter eller flexskivor. Det kommer naturligtvis även program som man skickar in som man vill ha recenserade i tidningen, inte för att sprida utan för att man säljer själv. Men denna kategori av program faller inte under det här. Utan det är den stora skaran av program gjorda av medlemmar. Vi får ju också program som vi kommer över på andra vägar, personliga kontakter.

Och där hände ett olycksfall i arbetet med 'Masken', som vi kanske alla har läst. Det var inte alls någon ond avsikt från vår sida. Vi hade tvärtom gått ut och verkligen försökt få reda på om det var OK att sprida dom här då och fått ett positivt svar. Det enda program vi trodde själva var litet tveksamma om var den här TV-editorn. Den gick vi då ut och frågade direkt om och fick ja på. Vi trodde det var det värdefullaste programmet. Vi blev väldigt förvånade när vi fick sedan en skrivelse av Lennart Aspenryd. Men redan innan det så hade vi insett att vi måste på något sätt gripa tag i den här frågan kring program hanteringen. Det är ju rimligt om man skickar ut program på kassett att dom verkligen fungerar annars så skapar vi bara ett problem för våra medlemmar. Det är lika rimligt att ett program som återges i tidningen är felfritt. Och då har vi alltså tänkt oss organisera upp det på det sätt som står här. Vi skall ha en grupp som gör någonting som vi kallar program-screening och det skall ske i ett standardiserat sätt och tanken är att gör man på det sättet så skall vi få tillgång till ett stort antal bra program som vi sedan kan plocka ur och lägga ut på kassett. Vi kommer att få mängder av program som gör samma sak men vi måste själva skaffa en överblick av programmen och det är en ganska jobbig sak att göra det. Tittar man på den innehållsförteckning som fanns publicerad i ABC-bladet som låg på Monitorn med ca 3 000 sektorer så förstår ni själva att det är knappast rimligt att en person ensam går igenom alla dom utan vi har dragit igång här med en försöksverksamhet och tanken är att gå detta bra så skall vi kunna engagera folk även på andra håll med att hjälpa oss med den här screeningen av program. Och vi tyckte att det där borde vi redovisa för årsmötet hur vi tänker göra för att få årsmötets synpunkter på den här hanteringen.

Tanken är naturligtvis att vi skall göra det känt att vi arbetar på det här sättet. Då skall alla veta att skickar dom in ett program vare sig dom adresserar det till tidningen eller lägger in det på Monitorn så kommer de att tas om hand på det här sättet och spridas längs dom olika kanaler vi har.

ABC-konferens 83

Gunnar Tidner föredrar styrelsens förslag:

Tidsramen för det här projektet är något oklar, pga en rad praktiska saker. Exempelvis skulle man kunna göra så att nästa årsmöte inte blir en ABC-dag utan det förläggs i samband med en konferens om ABC 80 som kanske blir en 2 - 3 dagars konferens med viss avgift för själva konferensprogrammet. Däremot skall det inte kosta något att vara med på årsmötet. Man skulle t o m kunna satsa så mycket att vi går ut med en Nordisk konferens om ABC 80. Ta en hög avgift för konferensen, med väsentligt lägre för medlemmar. I paketet skulle ingå för dom som önskar att man skaffar hotell och mat och hela faderullan. Sedan skulle det här på samma sätt som konferenser i andra ämnen arrangeras så att man vid konferensen anordnar olika sessioner som går efter varandra eller ev parallellt, redovisa uppsatser som är skrivna i olika ämnen och inom en session så behandlar man ett visst ämne, i en annan session behandlar man andra frågor. Vi har ju haft något när vi startade, något som kallades intressegrupper och här ser vi alltså en möjlighet att ta upp ämnesområden, försöka gå på personer som skulle vilja svara för ett sånt ämnesområde och dom skulle då stå som mottagare av paper eller vara chairman, vad man nu skall kalla det eller reviewer eller hur det brukar vara i det ämnesområdet. Så uppmanar vi dom från när och fjärran skicka in uppsatser som dom vill presentera på konferensen. Det skulle då kunna bli ett ganska omfattande och intressant material som kommer in. Det kan innebära att man förbereder och går igenom olika grupper och stimulerar varandra till att få fram mera. Sedan skulle vi då kunna, vid själva konferensen, presentera materialet som har kommit fram, och därefter ge ut detta som ABC-rapporter. Ungefär så hade vi diskuterat.

MOTIONER

Behandling av motioner

Motion av Ferdinand Mican

(Motionen ansågs besvarad genom styrelsens yttrande)

Motion av Sven Wickberg

(Odd Rolander läser upp motionen och styrelsens yttrande och förklarar ordet fritt)

Dieter Leve:

Jag vill ta upp det här röda bladet (=motionerna). Jag ber medlemmarna att ta det här röda bladet under väldigt starkt övervägande därför att det här är nämligen ett handlingsprogram som hittills har faktiskt i stort sett saknats. Det här beskriver i stort sett vad man egentligen skall arbeta med, värva nya medlemmar, försöka gå ut och göra utåtriktad verksamhet mot skolorna, mot föreningarna och diverse andra institutioner som man kan tänka sig skapa underlag för nya medlemmar. Hittills har styrelsen, av en eller annan anledning, jag vill inte diskutera anledningarna här och nu, inte riktigt lyckas med det målet. Jag tycker vi måste ytterligare poängtera att dom här förslagen bland annat, plus några till som kan komma upp under diskussionen, verkligen tas på allvar av den nya styrelsen, som kommer att väljas här i kväll och att det jobbas i den riktningen. Annars kan det ju bli så att de flesta medlemmar ute i landet anser att det här är ointressant att vara med i ABC-klubben. Därför kan jag tänka mig att det inte finns särskilt många medlemmar här som kommer utifrån landet, de flesta kommer väl från Stockholm, och det är ju ganska bra att tillvara ta sina egna intressen men för föreningens bästa är det bra att ta så att säga alla andra medlemmars intressen tillvara.

Apropå det här tycker jag det är väldigt roligt att vi klarar av en verksamhetsdiskussion på 15 minuter när vi behövde nästan en timme på oss om medlemsbidragen. Det är väl tydligen fortfarande plånboken som sitter närmare än allt annat. Hur vill styrelsen nu dokumentera eller ta upp det i ett protokoll att dom här frågorna också nu verkligen behandlats? Jag tycker inte det räcker med att styrelsen säger att vi godkänner motionen och kommentaren till den här motionen var ju ganska kort från styrelsens sida. Jag tycker att man skall befästa det litet mer. Bl a vill jag då också be ordföranden att komma med någon slags verksamhetsberättelse för det gångna året, vad styrelsen har arbetat med för att lösa så att säga en del av dom här frågorna. Det måste vara ganska intressant för de flesta medlemmarna vad som egentligen i styrelsen internt har gjorts. Eftersom Sven Wickberg så fint skriver här så finns det ingen redogörelse i ABC-bladet om styrelsens interna arbete och dom diverse handräckningar man gör där. Så jag hoppas att det är med mötets överensstämmelse att Gunnar Tidner berättar litet om arbetet.

Gunnar Tidner:

Ja, beträffande verksamhetsberättelsen så är det avsiktligt naturligtvis att den liksom övrigt material från ABC-dagen skall publiceras i tidningen. Var du inte med på den punkten när årsmötet behandlade verksamhetsberättelsen?

Dieter Leve:

Du missförstod mig. Du skulle berätta litet grand vad styrelsen har gjort under året. Vi har ett val framför oss. Hur skall jag kunna välja en sittande styrelseledamot om jag inte vet att han har gjort ett bra jobb?

Gunnar Tidner:

Styrelsen svarar kollektivt för de saker som styrelsen lägger fram. Det finns ingen anledning att här ta upp vad som styrelsen diskuterat på sina styrelsemöten. Vad vi har varit överens om inom styrelsen är att gå fram till årsmötet med det vi har presenterat här.

Dieter Leve:

Det är väl tydligt att jag skall bli missförstådd. Vad jag menar med att styrelsen skall berätta om verksamhetsberättelsen, det är helt enkelt frågan om vi vill veta vilka frågor styrelsen under året har behandlat, inte vad man tänker behandla nästa år. Normalt är det ju så att om jag skall välja om en ny styrelse kanske välja om sittande styrelsemedlemmar, så måste jag som medlem eftersom jag inte har någon annan information än den jag får via tidningen veta hur styrelsen har arbetat, annars kan jag ju så att säga svårt att få förtroende. Över allt så, ute på arbetsmarknaden, har jag inte förtroende så får jag inget jobb eller ingen position eller vad det än må gälla. Det är ju det det är frågan om, inte att här berätta om detaljerna i varje styrelsesammanträde eller diskussion. Det är en kortfattad redogörelse vad styrelsen under det gångna året har jobbat med. Dom flesta medlemmarna vet väl antagligen vid det här laget att halva styrelsen har avgått. Undrar att det inte är en enda styrelseledamot som ställt den här frågan varför halva styrelsen har avgått. Det måste finnas anledningar till det. Det har inte kommit upp en sådan form av diskussion. Antingen är ni totalt ointresserad vad den här föreningen sysslar med, och bara tar emot eran tidning och eran kassett och tackar för det, eller så är ni intresserad att få den här föreningen växa, få den mer aktiv och få den så att säga mer att ta tillvara era intressen, era dataintressen. Det är väldigt konstigt att inte en enda har ställt den här frågan till styrelsen varför halva styrelsen har avgått, väldigt konstigt. Tack.

Ej identifierad mötesdeltagare:

Hur vet du det? Vi kommer till övriga frågor längre fram.

Marianne Forsman:

Dieter är en av dom som har avgått. Jag har suttit många år i föreningsarbete av olika slag från fackliga till intresseklubbar. Det vanligaste sättet att verkligen beskriva för medlemmarna vad en styrelse gör är att ha en medlemstidning som är knuten nära styrelsen och därmed fungerar som ett medlemsblad. På så sätt får medlemmarna information kontinuerligt. Sedan redovisar styrelsen klubbens verksamhet i den verksamhetsberättelse som föreläggs årsmötet. Därefter kan klubbens medlemmar ta ställning till vad styrelsen gör och inte gör.

(Årsmötet antog både motionen och styrelsens yttrande. Därefter förrättades val av styrelse och valberedning. Därefter lämnades ordet fritt för.)

Övriga frågor

Ej identifierad mötesdeltagare:

Gunnar, jag skulle vilja be dig att ge en bakgrund till den uppenbara tvisten som har funnits i styrelsen och som ABC-bladet har använts till att i ett känsloladdat inlägg.

Odd Rolander:

Då skulle jag först vilja be att få tala om för årsmötet att det här bladet utsänts utan den ansvarige utgivarens vetskap, vilket i och för sig är allvarligt när det gäller en tryckt tidskrift och jag vill att man skall ha det klart för sig på årsmötet här.

Gunnar Tidner:

Jag vet inte om jag skall ha anledning att kommentera dom uppgifterna som har stått där. Normalt är det ju så att i styrelser liksom i andra församlingar kan man ha åsiktsskillnader. Man måste lösa dom åsiktsskillnaderna på något sätt och då har man alltså omröstningar i styrelsen. Sen brukar man när beslut är fattat även om man varit emot det så brukar man vara lojal mot dom besluten som är fattade. Hur dom interna diskussionerna har gått tycker jag inte att det är min sak att redogöra för. Jag kan bara kort konstatera att Dieter Leve lämnade styrelsen 15 juli och då hade han redan i maj sagt till mig att han av praktiska skäl hade svårt att fungera som kassör. Sen var det ett möte där det gick hetsigt till. Att det var klart att han skulle avträda som kassör var en sak men han ville avgå ur styrelsen och vi sa då att han uppmannades att i en skriftlig form komma med en avsägelse. Sen har han kommit med ett litet papper där han presenterar vissa ideer om hur arbetet skall bedrivas och dom har vi tagit och så att säga haft i bakgrunden när vi utformat våra förslag. Det är i stort sätt vad som har hänt. Jag vet inte om Dieter själv vill kommentera mera, men jag tycker inte att jag har någon anledning att göra det här.

Nekande svar från Dieter Leve.

(Sedan övergick man till att diskutera kompabilitetsproblem mellan ABC 80 och ABC 800, som redovisas på annan plats.)

Därefter kom ytterligare en fråga om lokalavdelningar:

Gunnar Tidner:

Jag kan motivera litet grand varför styrelsen tror att det är bra att det bildas en Stockholmsavdelning. Vi gjorde vissa försök med närradio som står refererat kortfattat i verksamhetsberättelsen. ABC-klubben gick in med en ansökan att få tillgång till Stockholms Närradio. Och vi fick avslag på det där för att vi var inte en sådan här lokalavdelning i Stockholm. Men en lokalavdelning skulle kunna gå in och ev skulle kanske kunna få nolltaxa och litet andra saker. Det har vissa praktiska fördelar att ha det. Sen är det naturligtvis bättre gentemot landsorten som kan misstänka att man missbrukar klubbens resurser till att bara gynna stockholmsmedlemmarna. Om man verkligen kan peka på att det finns en särskild Stockholmsavdelning. Då kunde det vara bra om man på det sättet försökte få några namn till en interimstyrelse och sen får dom ta papper som ligger här och försöka komma med ett förslag och vi skall från styrelsens sida hjälpa dom och kalla till ett konstituerande möte. Det bör vi i så fall genomföra efter det att årsmötesförhandlingarna formellt har avslutats.

(Årsmötet återupptar behandlingen av styrelsens förslag till budget för 1982 och fastställer denna.)

Preliminär avgift för 1983

Gunnar Tidner föredrar styrelsens förslag:

Vi har nu fastlagt att årsavgiften för innevarande år är 125 kr för seniorer och 70 kr för juniorer. Styrelsen vill också lägga ett förslag angående preliminärt beslutad avgift för 1983 och jag skall dra litet grand bakgrunden och detta är för att förklara hanteringen. Om det kommer ut ett ABC-blad i december så vore det ju väldigt bra om man kunde lägga med ett inbetalningskort där man anger vilken avgift som gäller för 1983. Men se det kan vi inte göra. I december 1982, om vi skall följa stadgarna till punkt och pricka därför det står att "Årsmöte fastställer årsavgift" i stadgarna men det står inte i stadgarna för vilket år årsmötet fastställer årsavgiften. Och därför hade vi tänkt att för att komma över i en bra ordning så skulle på varje årsmöte beslutas om fastställande av, som vi gör idag 1982 års avgift, sedan fastställer vi 1983 års avgift som en preliminär avgift, lägger en ram inom vilken styrelsen kan ta beslutet. Sen skulle omständigheterna kräva så får man väl riva upp det beslutet på det kommande årsmötet. Men det är väldigt svårt att nu fastställa en definitiv avgift för 1983. Det är ett antal faktorer där vi inte vet hur kostnaderna kommer att utveckla sig. Därför måste möjligheten under hösten i samband med utarbetandet av budgetförslaget finnas till fälle att justera det. Därför har styrelsen föreslagit nu att gå fram och begära att det här årsmötet fastställer en ram inom vilken vi kan bestämma avgiften och det förslaget är att man ger oss en ram på 150 kr för seniorer, och högst 100 kr för juniorer och att inom ramen skall styrelsen kunna gå ut med besked om avgiftens storlek 1983 och ut med det beskedet senast december 1982.

Nils Nottelman:

Men jag noterar fortfarande enligt Gunnars förslag relationen 3 till 2, vuxna kontra juniorer. Det skulle snarare sänkas till 5 till 1 eller nåt sånt, en klar markering av att vi sänker, kalla sänka eller vad ni vill, vi markerar att ungdomarna inte skall betala så mycket, men jag tror inte att dom betalar 100 kr, jag är övertygad om det.

Marianne Forsman:

Jag har uppfattat diskussionen i styrelsen precis i den här riktningen, att man skall verkligen vara mån om juniorerna. Och på ett sätt kan man väl se den markeringen i årets budget, där man inte har höjt junioravgiften däremot senioravgiften.

BUDGET

Gunnar Tidner:

Om man nu skulle fastlägga en definitiv avgift, har vi diskuterat att den borde vara 140 kr. Det är alltså en uppräkning med 10 till 15 procent och då borde man göra en motsvarande uppräkning på juniorsidan i så fall. Om man lägger förslaget 140/80 kan man sitta i en låst sits när man skall göra nästa budget. Men det tycker jag att årsmötet skall avgöra om man vill ge oss en fullmakt eller om man vill fastställa det nu. Men då skall man inte fastställa det till 150 kr, det är en övre gräns.

Britt Sjölund:

Jag tycker det är rimligt att vi i år bara fastställer 1982 års avgift. Låt istället då nästa årsmöte bestämma 1983 års avgifter, och att vi i stället skickar ut en tidning i mars där man kan sända ut inbetalningskort för 1983 med den fastställda avgiften. Jag tycker att vi skall låta nästa årsmöte bestämma medlems avgiften för nästa år och dom här medlemsavgifterna skall ju vara inbetalade och då räcker ju det att vi skickar ut inbetalningskort i en tidning som skickas ut i mars 1983. Vi kan i alla fall få inbetalningskortet gratis till medlemmarna, varför skall det just gå ut med i decembernummret? Jag uppfattade att ditt förslag är att inbetalnings korten skall ut till sammans med en tidning som skickas ut i december.

Gunnar Tidner:

Bakgrunden till vårt förslag är det att trots att det står i stadgarna att man kan avföra folk som inte betalt sista april tar det i praktiken så pass lång tid. Det är det här med betalning och vi trodde att det skulle räcka med att man bara uppmanade folk i ABC-bladet att betala men det finns många skotsamma personer som har sagt "Nä, jag betalar normalt när jag får ett krav" och vi var rädda för extra portoutgifter med hanteringen på det sättet. Vi vill genom det här kunna gå ut med inbetalningskortet tidigare. Vi vill fram för allt kunna tala om för folk som vill gå in i ABC-klubben under dom första månaderna hur stor avgiften är. Därför är det bra att redan i december tillkännage att avgiften för nästa år är så och så stor. Men vi tyckte då att vi inte var mogna för att ta steget ut och fastlägga det till 140 kr, men därför sa vi det att sätt en ram som styrelsen får avgöra inom. Det var det förslag vi presenterade.

Britt Sjölund:

Dessutom skulle jag vilja slå ett slag för dom låga medlems avgifterna för juniorer. Jag tycker vi kunde ta bort en del förmåner som vi har, t ex den här kassetten. Dom behöver inte gå ut till alla medlemmarna. Har man ingen ABC 80 är man kanske inte intresserad av kassetterna. Om vi har en medlemsavgift på 25 kr för ungdomarna och inte då får kassetterna, kanske får vi en större mängd medlemmar och och dom flesta kommunala bidragen dom bygger på att klubben har många medlemmar. Så därför är det eftersträvas värt för lokala klubbar att få så många medlemmar som möjligt. Men har vi en hög avgift för dessa medlemmar är det svårt att rekrytera medlemmarna. Så jag skulle vilja föreslå en medlemsavgift på 25 kr.

Niklas Nottelman:

Jag tycker att vi skall slopa kassetterna. Man skulle kunna tänka sig det på det här sättet. Om vi ser till hur det är för min del. Jag har inte någon egen ABC 80, den jag jobbar på finns på skolan och vi kan väl säga så här att jag är den enda medlemmen på skolan och det finns så att säga tio stycken som är intresserade. Om man då tänkte sig att det fanns möjlighet till två nivåer av juniorsmedlemskap, ett som berättigade till fulla förmåner inklusive kassett och ett som bara var tidningen, och kunde då kassetten vara gemensam för en större grupp och så skulle det bli mera attraktivt för dom medlemmar som tillkommer. Jag vet inte hur väl genomtänkt det är men..

Ulf Sjöstrand:

Vi har just upplevt att mötet har befriat oss från en svårighet att hålla två, egentligen fyra, medlemsgrupper aktuella. Det här skulle betyda att vi får igen tillbaka den här dubbla sitsen. Och det är tillräckligt krångligt att hålla reda på juniorer och seniorer och samtidigt ha en beredskap för att kunna skicka ut back-issues, framför allt om dom här kassetterna blir efterfrågade. Det skulle bli mycket krångligt och mycket betungande arbete. Jag värdar till att årsmötet begränsar antalet medlemsgrupper till så få som möjligt, helst då bara två.

Kjell-Åke Johansson:

Jag tror att man kan lösa det här med juniorer i skolorna som vill ha tidningen på något annat sätt, kanske genom någon typ av .. Vi har ju möjlighet till prenumeration, att man genom skolan kan få någon typ av grupprenumeration om det är frågan om då elever som går i skolan och bara vill ha tidningen. Vad säger Ulf, finns inte en sån möjlighet?

Ulf Sjöstrand:

Visst finns den möjligheten och det är helt realistiskt. Då går det inte över medlemsregistret och då håller man inte reda på medlemmarna utan då är det skolan som sådan som är prenumerant.

Kjell-Åke Johansson:

Och då vill jag bara fråga, kan du acceptera om du får tidningen utan att vara medlem genom skolans försorg. Är det en bra lösning för 25 kr?

Britt Sjölund:

Jag bor i Täby kommun och i den kommunen ger dom föreningarna väldigt stora bidrag. Allt bygger på hur många medlemmar föreningen har under 25 år. Bl a får man 2000 kr i startbidrag om föreningen har minst 25 medlemmar. Så därför tror jag det är viktigt att vi i stället låter många bli medlemmar och sedan om dom får någon tidning eller kassett, det är mindre viktigt. Tidningen tycker jag dom borde få, men det är viktigt med medlemskapet.

Odd Rolander:

Jag har inte uppfattat att det finns några yrkanden än det förslag som styrelsen har presenterat.

Kan vi fastställa styrelsens förslag till en preliminär avgift för 1983 till högst 150 kr för seniorer och högst 80 kr för juniorer, som en ram inom vilken styrelsen kan arbeta?

(Ordföranden finner frågan med ja besvarad.)

MINI- DEBATT KLUBBEN <800 DTC

På årsmötet utspann sig en minidebatt om klubbens policy gentemot ABC 800 och Facit DTC som det kan vara roligt för medlemmarna ute i landet tar del av.

Sten Staxler:

Jag skulle bara vilja höra om styrelsen har någon särskild policy som man har funderat över när det gäller ABC 800?

Gunnar Tidner:

Förra årsmötets beslut, då diskuterades huruvida vi skulle öppna klubben för andra datorer. Det fanns då ett förslag att vi skulle göra det. Där vill jag direkt säga att på dem gula sidorna i tidningen det som citeras om årsmötets beslut, så innehåller de en felaktighet. Där används uttrycket fastslagits. I protokollet stod föreslagnings, och det är alltså en viss skillnad. Styrelsen föreslog förra året att man skulle öppna det för andra datorer. Årsmötet uttalade sig ganska bestämt att det skulle man inte göra och så uttryckte man vagt för andra än dom inom ABC-familjen. Och det gjorde man faktiskt innan man visste någonting om ABC 800, som sen har kommit. Vi har i kontakter med Luxor tyckt att dom kunde frisläppa BASIC II, alltså 24 k BASIC, i ABC 80 och trott att det skulle ligga i enlighet med deras intressen. Men dom har tydligen så att säga velat behålla den nisch som ABC 800 har och inte få konkurrens från ABC 80. Nu är ju situationen den att vi har ett antal som har gått in i ABC-klubben och är ägare till ABC 800. Det vet vi genom att det kommit in ett och annat program på Monitorn och någon har ringt. Men hur många det är, är det ingen som har någon uppfattning om. Frågan är naturligtvis hur vi skall behandla dom. I och för sig tar vi väl in artiklar om ABC 800, det kan ju vara lärorikt det också, vi vet inte vad som kommer att hända, vad Luxor kommer att göra här, men nog är det ganska klart fortsätta att sälja ABC 80, för den har inte sålt sämre sen ABC 800 kom, enligt dom uppgifter jag fått.

Odd Rolander:

Om jag skall lägga mig i det här också. Det kan väl vara så att många gick och väntade på att se vad ABC 800 skulle innehålla för finesser och så kan det vara naturligt att det blev litet för dyrt eller att den inte gav vad man väntade och det kan ju ha lett till att man har haft en uppdämd försäljning av ABC 80 som kom igång när ABC 800 kommit ut. Jag skall också säga det för er, jag har själv provat CP/M på ABC 80. Det finns ju möjlighet att koppla på MicroSoft BASIC på den. Då får man en maskin som är kraftfullare än ABC 800. MicroSoft BASIC är i vissa avseenden kraftfullare, man får ju inte färg naturligtvis. Det är ju ett alternativ som är mycket tilltalande för att få en väldigt kraftfull maskin. Sen kan man ha olika tekniska aspekter på det här med snabbheten i BASICen den är inte lika snabb och så där. Sitter man med en ABC 80 så har man den här möjligheten att göra ungefär samma sak till en lägre kostnad.

Sten Staxler:

Jag skulle vilja mot bakgrund av vad som nämnts här ställa ett yrkande som går ut på det att man behandlar ABC 800 ungefär som man behandlar ABC 80 i klubbverksamheten, dvs man tar in information om den i ABC-bladet och behandlar den för övrigt på likadant sätt. Det är ju så att den är kompatibel, så vitt jag förstår med ABC 80 i många avseenden. Man kan lätt flytta över BASIC-program om man ändrar litet här och var i dom med hjälp av de utropstecken osv som kommer upp på ABC 800-skärmen när man försöker köra ABC 80-BASIC-program i dom. Man kan utnyttja samma registerdatabaser i både ABC 80 och i ABC 800, man kan använda samma textskivor när man har kört ordbehandlingsprogrammen i dom, osv osv. Dom är i väldigt stor utsträckning kompatibla med varandra och därför tycker jag att föregående årsmötets uttalande när det gäller ABC 80-familjen, som man då sa enligt vad Gunnar citerade, borde kunna gälla i det här fallet. Jag skulle vilja föreslå att man behandlar ABC 800-användare på samma sätt som ABC 80-användare i klubbens verksamhet.

Kjell-Åke Johansson:

Jag tycker inte att man skall säga att dom är kompatibla med varandra, för det är inte sant. ABC 800-program går knappast att köra i ABC 80 eftersom man skriver ABC 800-program på helt annat sätt. Man skriver dom strukturerat och använder lokala och globala variabler och subrutiner som kan gå över flera rader osv. Dom programmen är omöjliga att köra på ABC 80. ABC 80-program kan med rätt mycket arbete plockas över till ABC 800, men frågan är om man gör det. Det finns alltså någonting som man lär sig när man håller på med saker som är nästan kompatibla och det är att det finns ingenting som är värre än två system som är just nästan kompatibla. Har man sen hållit på och kört parallellt med två system, som är nästan kompatibla ett tag, kastar man det ena i väggen efter en stund. Man måste välja här, antingen kör man ABC 80 eller så kör man ABC 800. Jag tycker inte att det här att dom är kompatibla med varandra egentligen är något argument i det här sammanhanget, utan frågan är hur många medlemmar i klubben har ABC 80 respektive hur många har ABC 800, det är en fråga. Sen en fråga, hur många av dom som har ABC 800 är egentligen intresserade av klubbens verksamhet? Jag tror att det är en helt annan struktur på den här gruppen som har ABC 800. Jag tror att det är väldigt mycket flera apparater som står i företaget. Jag tror att det är förfärligt få direktörer som köper en ABC 80. Vi kan ju höra här,

göra en liten Gallup. Hur många är det som har köpt en ABC 80 privat för hobby? Hur många är det som har köpt en ABC 800 privat för hobby? Låt oss göra den lilla galluppen här.

Gunnar Tidner:

Jag skulle vilja fråga för att vi skall gå ut från styrelsen sida med inbetalningskort, och om vi skulle kunna göra så att man har en liten ruta där man får kryssas för om man är ägare till en ABC 800, eller har tillgång till en, så vi får en uppfattning om hur många dom är i klubben.

Kjell-Åke Johansson:

Jag tycker att vi formulerar frågan så att "har enbart tillgång till ABC 800"

Dieter Leve:

När Kjell-Åke talar så här så låter det nästan som antingen det ena eller det andra. Här är det ju frågan om att ha både och. Varför skall vi så att säga utesluta medlemmarna i förväg redan? Det är väl bara bra när vi får flera medlemmar? Nu är det ju så att ganska mycket är lika mellan ABC 80 och ABC 800, också om dom inte är helt hundra procentigt kompatibla. Jag kan faktiskt fortfarande sätta mig och skriva ABC 80-program på ABC 800. Dom går att köra hur fint som helst. Det gör jag varje dag. Jag tycker vi skall inte hårdra den här diskussionen, vi skall vara glada när vi får flera medlemmar och ta till tillvara dom intressena och dom nyheter som vi kan få via dom och dom nya inspirationerna. Så jag tycker vi skall sätta oss här och besluta för att vi tar ABC-familjen inkl ABC 800. Tekniken är så pass nära släkt med varandra att det är väl motiverat på det sättet.

Sten Staxler:

Jo, jag håller med Kjell-Åke, vi är många som inte orkar köpa en ABC 800 hemma privat. Men jag tror att vi är väldigt många som hamnar i den situationen att vi dels har en ABC 80 hemma privat, och dels jobbar med en ABC 800 på jobbet. Jag vet många i vår datorklubb som sitter i den situationen, flera kommer att göra det. Därför många skaffar sig ABC 80 privat och på jobbet skaffar dom sig ABC 800. Så därför tror jag att man kommer i den här sitsen i växande utsträckning. Dessutom så vitt jag förstår av vad Luxor säger så säljs ABC 80 i ganska stor utsträckning, jag vill minnas att siffran är 2500 maskiner som dom går ut med i sin reklam. Det innebär att det är ett icke föraktfullt medlemstillskott utav rätt kompetenta användare man skulle kunna få på det viset.

Odd Rolander:

Det är ungefär 1900 maskiner sålda, än så länge.

Får jag föreslå att vi hanterar den här frågan så att styrelsen får ta ställning till att under lämpliga former föra in även ABC 800? Det fattades ett beslut på årsmötet förra året i den här frågan när man sa att "mötet ansåg att klubbens tidning ABC-bladet i huvudsak skall innehålla artiklar för ägare till ABC 80." Det skulle dock inte finnas något förbud att skriva om andra datorer. Det fanns företrädare då som var mycket negativa till att det överhuvudtaget skulle skrivas någonting i tidningen om andra datorer än ABC 80. Det här var en exklusiv ABC 80-klubb, men som framhållits här kan det ju vara fördelar när det gäller medlemsrekrytering och annat att ta in även ABC 800-ägare. Man skulle kunna göra så att man uppdrar åt styrelsen att ta det här under lämpliga former.

Jochum Wahlberg:

Jag tror också att det är viktigt att vi tar in andra datorer i ABC-familjen. ABC 80 har ju varit ute i nästan fyra år och förr eller senare kommer den att försvinna och det skulle ju vara ett sätt att säkra klubbens fortbestånd, om man så vill. Man tar in nya varianter i ABC-familjen, helt enkelt. Det har på ganska kort tid levererats, jag tror det är uppåt 2500 maskiner ABC 800, och jag tror att det går ganska snabbt skulle kunna öka klubbens medlemsantal på det viset. Jag tycker att det är viktigt att vi diskuterar dom här frågorna.

Odd Rolander:

Jag skulle vilja framhålla det att en ABC 80 med CP/M inte längre är en ABC 80, det är en helt annan maskin. Ändå är det en ABC 80, för att den går att köra både som ABC 80 och under CP/M. Så det är litet definitionsfrågor här, också.

Claes Schibler:

Jag har en polare i Göteborg. Han har haft en ABC 80 på jobbet, han har haft en ABC 80 hemma, han har skaffat sig en ABC 800 hemma för att sitta och göra program. Han har påverkat firman att skaffa en ABC 800. Firman har äntligen skaffat en ABC 800 och den ABC 80 som han hade hyrt ut till firman har tagits därifrån. Han går från ena bilderburken till den andra. Han säger att det är inte så lätt att ta ett ABC 80-program och köra det på ABC 800. Det är många i stort sett blödande-ögon-kvällar som han sitter och omformar dom här ABC 80-programmen till ABC 800. Som Kjell-Åke så så är det liksom litet olika maskiner och som Dieter säger att det är väldigt lika maskiner, men du tar inte program från den ena och kör det i den andra, då går det visserligen inte och köra i BAC-format och bara "loada" över det, och inte ens i vanligt BAS-format, så tar han inte allting. Det är en massa problem. Man måste i stort sett sitta och knacka in en väldig massa nytt och ändra saker och ting.

Dieter Leve:

Jag måste tala om för styrelsen att dom måste tänka på när dom tar om beslut om ABC 800 skall in eller ej, att det finns ju en maskin som är väldigt lik ABC 800, som inte heter ABC 800, som heter FACIT DTC, det får man inte glömma. Det är ju också en maskin som är i samma familj. Man skall fråga sig om den skall med den också?

Veikko Honkamäki:

CP/M på ABC 80, det är ändå samma hårdvara, det är samma manick som man använder och det borde all anledning att ta med just CP/M på ABC 80. Inte utesluta just CP/M ur ABC 80, jag tycker det verkar vansinnigt att säga att det inte är en ABC 80, visst fan är det en ABC 80. Jag kan visa en sån maskin, att det är det. I så fall skall man säga att klubben bara skall prata om sån mjukvara som går att köra på en naken ABC 80, då är det en annan sak. Men det här med CP/M på ABC 80 kommer att sprida sig snabbt, det har redan gjort det. Det kommer att bli många av dem. Till slut blir det bara CP/M och då glömmar man bort att det var en ABC 80 från början, det är bara lådan kvar.

Odd Rolander:

Om jag skall komma med en kort kommentar till det där, så nämnde jag att ja har ju redan CP/M på ABC 80.

Sten Staxler:

Jag skulle vilja sammanfatta den här diskussionen i ett yrkande som går ut på det att föregående årsmötets ställningstagande när det gäller att klubbens verksamhet skall gälla ABC-familjen står fast och att man med ABC-familjen tills vidare menar ABC 80, ABC 800 och FACIT DTC. Då tror jag man inte läser sig för framtiden, men man vidgar alltså underlaget för klubbens verksamhet.

Jochum Wahlberg:

Jag skulle också vilja instämma i vad Sten säger, men då skulle vi också behöva ändra i föreningens stadgar, för där står det ju att ABC-klubben är en ideell sammanslutning av ABC 80-användare. Då skulle vi behöva ändra det så att det blir: ABC-klubben är en ideell sammanslutning av användare av datorer i ABC-familjen, eller nåt sånt. Jag tror att det är väldigt viktigt att vi gör det här kanske inte nu men snart blir vi tvugna att göra det för hur kommer situationen att se ut om en tre-fyra år? Hur många ABC 80 finns då kvar hur många är skrotade? Jag tror att det är väldigt viktigt att vi tänker på det här om vi skall vara kvar och växa.

Odd Rolander:

Jag tror inte man i och för sig behöva ändra stadgarna bara för att nån har råkat sätta en nolla för mycket på maskinen, utan det är väl en rent teknisk fråga, så att säga att man råkat skriva fel på den punkten på maskinen.

Stig Löfgren:

Jag anser väl också att det är klart att det skall heta ABC-familjen. Dessutom vill jag tillfoga att Luxor har lovat komma med ett program som gör att man skall kunna göra ABC 80-program mer körbara på ABC 800, alltså att man skall kunna omsätta en del av dom.

Gunnar Tidner:

En liten fråga. Kommer Luxor med program som gör tvärtom, så att man kan översätta från ABC 800 till ABC 80? Än så länge är det ju den stora stocken dom som har ABC 80.

Stig Löfgren:

Man skulle kunna begära det hos dom från klubben. Jag tror inte att dom har några sådana planer just nu.

Claes Schibler:

Jag tänkte ta upp det här vi snackade om förra året, vad man tyckte om ABC-familj och ABC-datorer. Vi är bundna av Luxor som tillverkare, vi har ju en massa gubbar som jobbar om maskiner till andra, mera minne ändå, snart kanske det kommer flera megabytes direkt in, det vet jag ingenting om. Vad jag sa förra året när jag tyckte vi skulle hålla oss till ABC-familjen det var skillnaden mot Apple, Pet och Hittan och Dittan och allting. För att dom programmen har helt andra adresser, det är klart att det har ju ABC 800 nu i förhållande till ABC 80, men jag tror att här vi lärt oss ABC 80-BASICen och den sidan har vi ungefär samma kommandon i ABC 800 och kanske den s k ABC 8000, ABC 80000, och vad dom kommer och heta. Det är skillnad i alla fall, om man ser i den här tidningen MikroDatorn och tittar på program som är gjort för Apple eller för Pet. Cromenco-program har jag inte sett där. Det är helt andra adresser och säger man ABC, då räcker det ju med ABC. Tack.

Odd Rolander:

Jag har uppfattat årsmötets uppfattning som har redovisats av flertalet talare att ingen har varit negativt inställd till att man även går ut och erbjuder medlemskap till dom som är innehavare av ABC 800 eller har tillgång till en sån. Nu finns det ingenting i klubbens stadgar som hindrar att man tar in medlemmar som inte alls har någon dator. Det behöver man ju inte ha för att

vara medlem i ABC-klubben. Får jag föreslå årsmötet att vi formulerar oss på det viset att vi uppdrar åt styrelsen att utarbeta den formulering på inbetalningskortet som behövs för att få in uppgifter om dom har eller har tillgång till ABC 800. Kan det räcka som beslut och klubben verkar i den andan även innehavare av ABC 800 har möjlighet att vara medlemmar i ABC-klubben?

(Ordföranden finner frågan med ja besvarad.)

Ett brottstycke från den paneldiskussion som hölls efter de formella årsmötetsförhandlingarna hade avslutats och som kan intressera många.

Gunnar Tidner:

Om vi tittar litet grand på hur BASIC II skulle in, det som kallas 24 k BASIC också. ABC 80 är 16 k, det finns alltså tomma 8 k. Det är naturligtvis många som när det inte kom någon 24 k BASIC har sneglat på utrymmet. Nu har man börjat lägga bildminnen för 80 kolumners kort där. Där kan jag då se vissa konflikter. Därför vore det önskvärt att få en 24 k BASIC och samtidigt 2 k:s bildminne så att vi kan både ha BASIC II och 80 kolumners skärm. Har ni funderat på det problemet?

Martin Graap:

Funderingar har säkert funnits. Egentligen är det ju kanske inte vårt problem, det är ju inte vi som säljer åttio-kolumners skärm. Men eftersom det finns många människor som har installerat 80 kolumners i sin ABC 80 så skall väl vi inte vara dumma mot dom och förhindra att dom kan ha glädje av den nya BASICen om och när den kommer. Det är väl det att vi får titta på vilken lösning man skall välja, men jag kan inte ge något svar på den nu, hur man gör med det här med bildminnet exakt.

Men jag kan ju säga det här med COMAL är ju någonting som många har varit på oss och tycker att vi skall gå över till, framför allt i Danmark. Och det har också från olika utbildningsorgans håll här i Sverige höjts starka röster bl a på grund av den ökade möjligheten för strukturerad programmering. Där har vi tagit ett klart avstånd från det programspråket, beroende på att vi tycker det är vansinnigt att ungdomar skall lära sig ett språk i skolan som dom aldrig kommer att stöta på i verkligheten sen. Det är ju ett rent undervisningsspråk och det är därför vi då med största sannolikhet kommer med BASIC II i stället, för att tysta den kritik som har varit.

Gunnar Tidner:

Kan man räkna med att vi kan ha förtroendefulla underhandskontakter i samband med att ni går till verket med BASIC II, så att vi kan lösa dom här kompatibilitetsproblemen som förvisso finns för våra nuvarande ABC 80 medlemmar på bästa sätt?

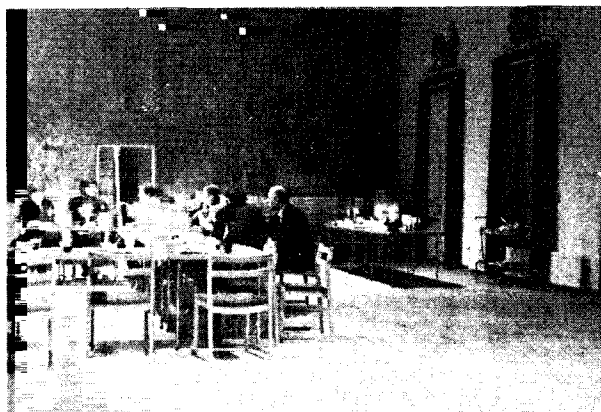
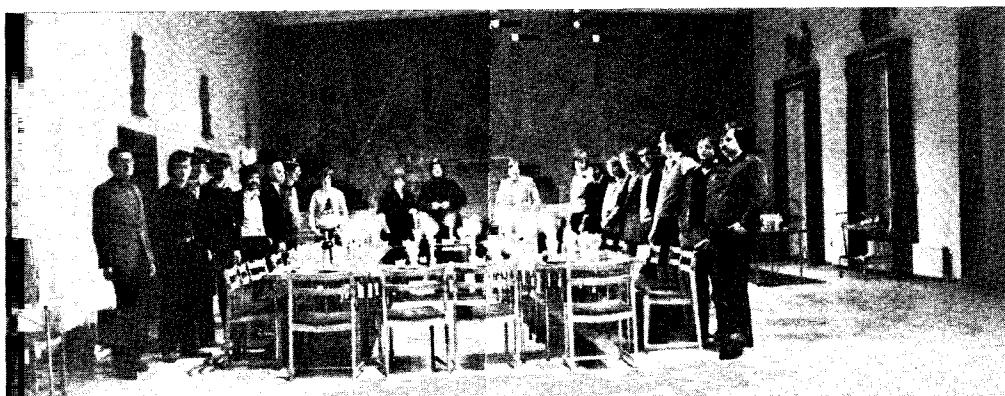
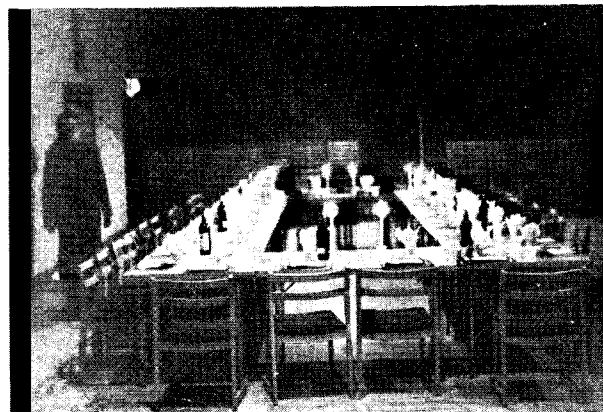
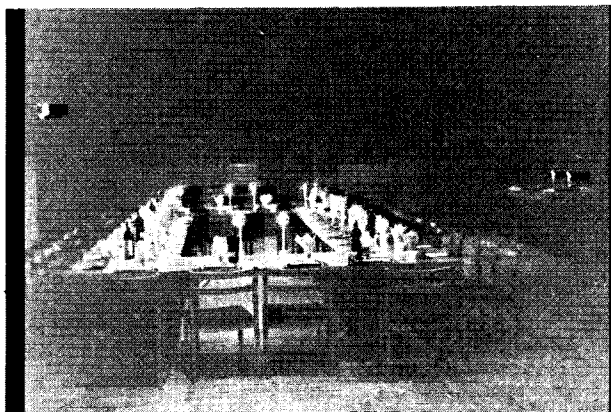
Martin Graap:

Sådana kontakter välkomnar vi. Det tycker vi vore väldigt bra ifall vi kan sköta det här gemensamt.

Gunnar Tidner:

Det tackar vi för.

ABC-dagens avslutning "MAT"

Närkontakt med datadebatten.

För några dagar sedan kom några böcker i min väg. Det kanske inte ens är rätt att kalla dem böcker, häften är nog en bättre beskrivning, små viktiga med åsikter samlade i A5-format. De behandlar viktiga aspekter på datoriseringen i Sverige. Man låter två personer med olika uppfattningar i en fråga framföra sina fakta och synpunkter. De båda ges lika möjligheten att dokumentera vad de vill ha framfört. Avsikten är dessutom att en tredje person som är insatt i ämnet analyserar de andras bidrag och ser till att de inte pratar förbi varandra samt preciserar vad de är överens om och i vad mån de bygger på samma fakta. Analysen skall också peka på åsiktsmotsättningar och skillnader i synsätt.

Denna metod har utvecklats i USA och kallas där "scientific mediation". I Sverige kallas den "vetenskaplig medling" och användes första gången inför folkomröstningen om kärnkraften. Den går ut på att beskriva komplicerade frågor och belysa viktiga diskussioner utan att söka kompromisser. Efter det första lyckade försöket kommer nu en serie om häften med teman från datadebatten.

I praktiken går det ju inte att slaviskt följa denna modell, den tillämpas rätt fritt. Men det viktiga är att man inte kommer fram till någon slutlig "sanning" utan försöker ge en bättre bakgrund till varför olika uppfattningar kan förekomma.

De ges ut av Forskningsrådsnämnden (FRN) och Styrelsen för Teknisk Utveckling (STU) och kostar inkl moms endast 10 (tio) kr och distribueras genom pressbyrå, men kan även beställas genom Litteraturfrämjandet, Liber Förlag eller Forskningsrådets Förlagstjänst.

Pittills har utkommit:

Källa 12. Styrddatautveckling?
Curt Mileikowsky, Emin Tengström och Hans De Geer

Källa 13. Datorn - herre eller slav?
Erik Sandewall, Bo Göranson och Magnus Hedberg

NU HAR DEN KOMMIT !

BASIC Handboken av David A. Lien

Översättning och anpassning av

Ingemar Olsson

Pris ca 175:- inkl moms från

TRIM Marketing AB,

Box 49035, 100 28 Stockholm, 08-54 00 10

Källa 14. Tar datorn bort jobben?
Per-Martin Meyerson, Nils Unga och Karl-Henrik Pettersson

Källa 15. Blir datorn mänsklig?
Herbert Simon, Lars Kristiansson och Margaret Boden

Källa 16. Ger spridd datakraft nya livsmönster?
Jacob Palme, Tarje Cronberg och Bertil Thorngren

Ulf Sjöstrand

OWOCO AB i Trångsund har tagit upp programmeringsspråket FORTH på sitt säljprogram.

FORTH ! SPRÅKET ALLA TALAR OM

Programmeringsspråket FORTH på ABC80

Det numera omtalade programmeringsspråket FORTH, som är på stark framfart i Sverige och som nått vida framgångar i USA. Karakteristiskt för FORTH förutom att det är ett högnivåspråk är att det också innefattar egen assembler, editor, kompilator, interpretator samt ett operativsystem vilket gör det till ett kraftfullt programutvecklingssystem (läs mer i Datornytt 2/82).

För att bättre introducera FORTH rekommenderar vi den utmärkta boken STARTING FORTH, vars författare beskriver programmeringsspråket på ett både intressant och roligt sätt med illustrationer och programexempel. Denna pedagogiska uppläggning av boken gör att den är lättläst även för nybörjare samt att den är lämplig även vid självstudier eller utbildning.

Boken är utgiven av FORTH INC. i USA, vars grundare också är upphovsman till programspråket FORTH.

STARTING FORTH kostar 144:- + moms och frakt. (För närvarande begränsad tillgång på boken.)

För eventuell demonstration av FORTH ber vi att få återkomma. Dessutom kommer vi att visa våra produkter samt ytterligare produktnyheter på Nordiska Mikrodator Mässan i april.

OWOCO AB
Tel 08-94 01 80

SÄLJES

Telefonmodem, akustiskt fabrikat Altema AL-12 (A-kanal), säljes för 1499:- inkl moms. I priset ingår kabel och printerrutin.

Tel. 0304-63710 efter 18.

ABC 800 - för kontorets

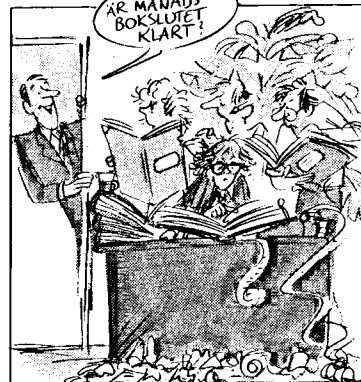
Ord 800. Kraftfull ordbehandling med många avancerade funktioner.
Pris exkl. moms **3.000:-**

Basregister 800. Med plats för fem register/skiva. 7.000 poster/register.
Pris exkl. moms **3.000:-**

Kalkyl 800. För avancerade simuleringar, beräkningar och analyser.
Pris exkl. moms **1.750:-**

Administration 800. Med allt i ett. Från order till redovisning.
Pris exkl. moms **8.000:-**

ABC800 TID

Hej !

Jag skulle vilja ha hjälp med ett problem. I ett mätprogram som jag tidigare kört på ABC80 kunde jag lätt styra samplingsfrekvensen (som är låg, 25 Hz) genom att läsa av 50 Hz-klockan. Detta går inte på ABC800. Där finns visserligen en 100 Hz-räknare i cell 65525 men den räknar bara till ca 97 innan den åter nollställs. Tre "snäpp" går förlorade under omställning av sekundräknaren i cell 65524.

Jag har två alternativ:

1) inköp av en programmerbar klocka, men jag vill helst undvika den extrakostnaden.
2) assemblerprogrammering av CTC-kretsen i ABC800, men det klarar jag inte.

Min fråga är: Har någon gjort en CTC-rutin med vars hjälp jag kan styra A/D-omvandling med låg frekvens exakt. Rutinen ska anropas från BASIC.

Bästa hälsningar !

Jussi Tranesj"

Jag har slängt ut en fråga till LJ med anledning av ovanstående brev och erhållit följande svar. (red)

På ABC 800 ger innehållet i cellerna 65494,95 ett hopp var 1/100-dels sekund till adressen 14994.

Om man ändrar detta hopp till en egen assemblerrutin och därefter hoppar till adressen 14994 kan man på så vis ta tillvara detta timer-interrupt.

Det kan då t ex se ut på följande sätt (programmet lagt i pokearean):

POKE 65024%,0%,0%,...,0%,195%,146%,58%

POKE 65494%,65024%,SWAP%(65024%)

(0%,0%,...,0% ersätts av egen assembler-rutin)

Hoppas att detta kan vara till någon hjälp.
Lennart Jansson (620)

DATAMURPHYLOGI

Datorn lyder Murphy's lagar slaviskt. Korta program, små ändringar eller i övrigt lätt ersättbara data försvinner aldrig. Det skulle möjligtvis vara om det är bråttom. Ju mer brådskanie det är, ju större risk att något trilskas. Om man gjort ett nytt program och det blir så långt, att man börjar bli ängslig att förlora det när det skall sparas, då är det redan försent. Datorn känner ofelbart, liksom en hund, om man är rädd. Om den läser tankarna eller känner av de ångestfuktade fingertopparna mot tangenterna vet jag inte, men programmet är förlorat.

Beroende på graden av komplexitet kan man kanske rädda det. Oftast till priset av mer arbete än att skriva ett nytt. Är det en avskrift av ett program är det ganska lätt, troligen ett filslutsmärke som saknas eller en vidarepekare som är fel. Har man däremot själv skrivit programmet under sena, tysta nattimmar, ängslig att hustrun vilket ögonblick som helst ska stå i dörren med anklagande blick, då är det illa !!

Man kan redan på skrivhuvudets stakotgång över skivan, ana det värsta. När sedan datorn låser sig och efter reset raderar hela minnet, infinner sig inte den riktiga glädjen på ett tag.

KÖPES

Beg. ABC80 eller ABC800, gärna med flexskiveenhet och skrivare.
Anders Boman
Rönnebergsgatan 34
723 46 VÄSTERÅS
TEL. 021/105380 DAGTID

FINNS DET FLER LÖSNINGAR ?
HELA PROGRAM ?

Skriv gärna till bladet och berätta om ERA lösningar.

Som jag sade inledningsvis så lyder datorn Murphy's lagar och det finns sällan något påtagligt fel, hur fel det än blir. Felets inträffande och dess verkningar har på intet sätt med påvisbara fakta att göra. De är inte heller slumpmässiga och kan aldrig spåras. Endast förutsägas. Detta betyder, att om man testat systemet med långa eller korta, viktiga eller komplexa program, så fungerar det alltid om man har back-up. Likaså fungerar eländet om man skulle sända det på reparation under garantitiden. Om och om igen. **DU KAN ALDRIG VINNA !**

Slutsatsen blir, att då man inte kan förhindra skadan, måste man lära sig att reparera den så gott det går. Denna slutsats leder till ett enträget arbete att avslöja vad som döljer sig på de svarta, runda tingestår som lagrar programmen och vägrar lämna dem ifrån sig igen.

Ut kommer bisarra felmeddelanden eller err-koder som inte finns i feltabellen. Ett närmare studium av det tredskande systemet stoppas av att det som borde stått i handboken är utelämnat. Uppsöker man "Experten" för att få en lösning på problemet, blir man hänvisad till nästa "Expert" för att till slut vara tillbaka hos den första, som precis gått för dagen. Förresten hade han inte tänkt tala med dig om ditt problem. Och hade han gjort det, hade han sett till att du inte förstätt det. Ställd inför dessa fakta har man bara sig själv att lita till och varje utlistad "hemlighet" skall sedan på "expertvis" vid förfrågan besvaras med ett klurigt, inälvat leende och en beklagande skakning på huvudet. Man kan t ex på detta vis driva en datorintresserad son att göra stora, nyttiga program i utbyte mot små "hemligheter". Med dessa program kan man sedan vaska fram nya "hemligheter" och på så sätt ligga ett steg före hela tiden. Det stärker auktoriteten!

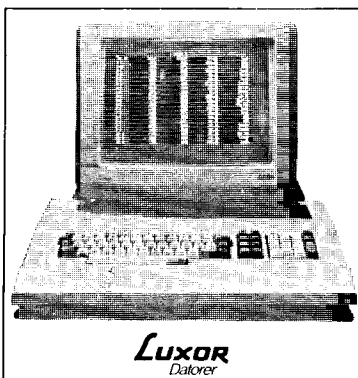
Eftersom jag innerst inne vet, att allt jag luskat ut redan finns beskrivet, mycket kortare och mycket bättre och att detta kommer att påpekas för mig så fort den här artikeln kommit på pränt, så spelar det ingen roll att "hemligheter" som inte är hemligheter avslöjas.

Och härmed tillönskas alla en

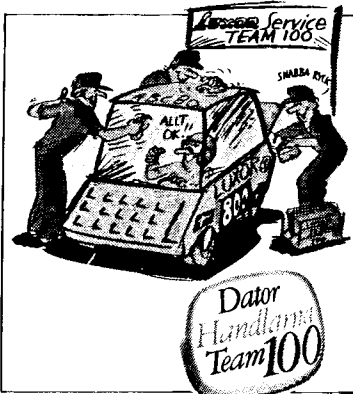
GLAD PÅSK !

LARS ERIC SÖRENSEN

mest kostsamma rutiner.

ABC 800 M. 80 tecken monokrom bildskärm. Komplet med skivminne exkl. moms
25.950:-

Finansiering, information, utbildning och service på ca hundra platser runt om i landet.

Jag vill veta mer om ☐ ABC 800 Ordbehandling (1).
☐ ABC 800 Registerhantering (2). ☐ ABC 800 Administration (3).
☐ ABC 800 Kalkylering (4). ☐ ABC 800 Grafik (5).

Namn _____ Företag _____

Adress _____

Postnr/ort _____ Tel _____

Sändes till Luxor Katalogservice, Box 10000, 434 01 Kungsbacka.

LUXOR
Datorer

Två av tre smådatorer kommer från Luxor.

DISKA RENT

eller

Konsten Att Vaska Ut Vad Som Göms På En Disk

Den följande artikeln har tillkommit för att belysa hur en ABC80-dosgenad diskett är uppbyggd. Undersökningen har i huvudsak utförts på en Micropolis MP2, först med enkel sedan med dubbel densitet. Det program som har använts för att läsa skivan, har utökats med nya finesser allt eftersom nya rön har gjorts.

Programmet som beräknar Header adresser och LIB-platser, läser eller skriver i valfritt byte på skivan och presenterar tecken decimalt eller i ASCII-kod kommer i mån av plats att publiceras.

(Det är för långt för publicering ((red) vi lägger det till kassettpojkarna)) DOS-genereringen av skivan är i huvudsak samma som används på 40-spårs skivor. Läsaren kan förhoppningsvis, efter att ha plågat sig igenom följande spalter, reparera sina defekta skivor själv och härigenom kringgå Murphy's lagar. Lyckas detta, har läsaren tillåtelsen att gå omkring med ett klurigt leende!

Skivan till MP2D har 77 spår fysiskt. Då varje spår i enkel densitet rymmer 8 sektorer med 256 bytes och i dubbel densitet rymmer 16 sektorer kan man se varje spår i det senare fallet som två spår. Logiskt rymmer skivan alltså 154 spår. Antalet sektorer blir då $154 * 8 = 1232$ stycken. 24 sektorer därav används till olika "administrativa" ändamål, alltså återstår 1208 sektorer för program eller filer. Förutom vad som nämnts ovan, finns annan information på skivan som används av DOS'et och som inte skall behandlas här. Den är för övrigt inte lätt åtkomlig.

Första sektorn, här kallad sektor 0, används som volymnamns-fil. Olika LIB-program använder olika längd på volymnamn, 8, 16, 32 eller valfritt antal tecken i namnet och placerar volymnamnet på olika ställen i sektorn. Detta kan ibland ge underliga volymnamn om fel LIB användes.

Sektor 1 - 5 kan användas för speciella ändamål.

Sektor 6 innehåller bitkartan och sektor 7 en kopia av bitkartan för en nyformaterad skiva och ändrar sig aldrig.

Sektor 8 - 15 innehåller LIB-filer och sektor 16 - 23 innehåller kopior av LIB-filerna.

I sektor 24 börjar första program-filen. Varje program börjar med en Header-sektor på 256 bytes som ger upplysning om hur programmet administrerats. Där står t ex var LIB-titeln finns i LIB-filen, programmets interna sektornummer, headerns placering på skivan, om filen är fraktionerad var nästa sektor finns, hur stor filen är och i vilken ordning program-filerna skrivits in på skivan.

Sektor 6, bitkartan, formateras så att att 154 bytes visar antalet spår på skivan markerat med 255 decimalt eller 0. De tre första byten är alltid 255 visande att sektorerna 0 - 23 är upptagna av skivinformation. Bytes 4 - 154 visar skivans status. Bytes 155 - 239 har alltid 255 decimalt inskrivet. Bytes 240 - 247 visar status för LIB-sektorerna med start från 1 och resterande 9 bytes är alltid 0.

LIB-sektorerna 8 - 23 är alla uppbyggda på samma sätt. Varje sektor kan innehålla 15 titlar. Varje titel skrivs in med 16 bytes vilket tillsammans blir 240 bytes. 16 bytes i början av varje LIB-sektor sätts till 0. Det finns 8 LIB-sektorer (+ 8 kopior). Totala antalet titlar kan alltså bli $8 * 15 = 120$ stycken.

När en fil har skrivits in, har skivans innehåll förändrats så, att sektor 6 visar en ändring i de bytes som markerar de spår filen har skrivits in i och byte 240 har ändrats. Sektor 8 och 16 har fått varsin LIB-titel och i sektor 24 inleds filen med en header-sektor på 256 bytes.

Den programfil som oftast skrivs in först på en skiva är LIB.BAC. Låt oss se hur den filen ändrar skivan! LIB.BAC är 14 sektorer långt inklusive header. 16 tecken skrivs in på första titelplatsen i sektor 8, bytes 17 - 33 och ser ut så här decimalt:

3	0	0	0	76	73	66	32	32	32	32	32	66	65	67	255
				L	I	B						B	A	C	

Punkten i LIB.BAC skrivs inte in och 255 decimalt markeras med ■. Byte 1 talar om vilket spår filens header börjar på och byte 2 vilken sektor på det spåret headern finns. I detta fallet spår 3 och sektor 0 d.v.s. första sektorn på spår 3. Eftersom vi har 8 sektorer på varje spår börjar LIB.BAC på sektor $3 * 8 + 0 = 24$. I det fall att en fil börjar på annan sektor än 0, sätts ett tal som delat med 32 pekar på sektorn i fråga. Skulle det bli en rest vid divisionen, betyder det att filen är rad'er och / eller skrivskyddad. För att utpeka 8 sektorer, behövs 3 bitar, och här har de tre högsta, bit 5, 6 och 7, använts. Bit 0 fungerar som raderskydd och bit 1 som skrivskydd om de är satta. Bytes 3 och 4 är alltid 0. Bytes 5 - 15 upptar själva filnamnet med 8 bytes, filtyp med 3 bytes och slutmärke en byte 255 decimalt. 32 decimalt i filnamnet är mellanrum.

Om vi tittar på sektor 24 hittar vi en header på 256 bytes. De första 8 byten ser ut så här:

16	0	0	255	3	13	255	255
----	---	---	-----	---	----	-----	-----

Byte 1 talar om i vilken LIB-sektor och var i denna som filnamnet står. Detta tal delat med 16 blir 1 vilket är plats nummer 1 i första LIB-sektorn. Alla sektorer i samma fil tilldelas detta tal. Nästa två bytes visar sektorns nummer i filen där headern har nummer 0. Byte 4 är alltid 255. Bytes 5 och 6 ger information var filens header ligger och hur många sektorer filen innehåller. I detta fallet spår 3, sektor 0 och 14 sektorer. Headern räknas som sektor 0 men kan inte förekomma separat varför byte 6 kan sägas ge information om antalet utläsbara sektorer. Om programmet är fraktionerat, tillkommer ytterligare 2 bytes för varje fraktionering för att tala om var följande sektor ligger och hur många sektorer den fraktionerade delen innehåller. Finns det inte fler delar avslutas med 2 bytes 255. Byte 240 i samma sektor visar att det fanns ett filnamn inskrivet i första LIB-sektoen när headern skrevs in, nämligen LIB.BAC.

Sektor 6, bitkartan, har ändrats i bytes 4 och 5. Byte 4 var tidigare 0 och är nu 255. Byte 5 var tidigare 0 och är nu 252. Vad betyder nu detta? Eftersom varje bytes ordningsnummer i bitkartan visade på respektive spår på skivan och varje spår rymmer 8 sektorer, måste alltså ett spår och delar av ytterligare ett spår användas. Hur indikeras detta? Låter man varje bit i en byte betyda en sektor kan man peka ut varje enskild sektor.

Bitvikt	128	64	32	16	8	4	2	1
Sektornummer	1	2	3	4	5	6	7	8

255 är summan av alla bitvikterna och visar att spår 4 är fullskrivet medan 252 är bitvikterna för sektor 1 - 6, d v s spår 5 har ännu 2 lediga sektorer. Om vi tittar på byte 240, ser vi att "1" har ändrats till "2" för att visa att ett filnamn skrivits in i första LIB-sektoen, sektor 8.

Om vi återgår till sektor 24, där headern för LIB.BAC låg, så råkade informationen där vara ovanligt enkel. De 8 första byten var:

16	0	0	255	3	13	255	255
----	---	---	-----	---	----	-----	-----

Första byten talade om var filnamnet var inskrivet så att 16 betydde plats 1 i första LIB-sektoen. 32 betyder plats 2, 48 plats 3 o s v. Hur visas andra LIB-sektoen? Genom att öka 16 med 1 för varje ytterligare LIB-sektor anvisas nya platser i biblioteket. Så betyder 66 att filnamnet ligger på fjärde plats i tredje LIB-sektoen, $66 : 16 = 4$ och rest 2, där resten 0 betyder LIB-sektor 0, 1 betyder LIB-sektor 1 o s v. Bytes 2 och 3 är en löpande numrering där byte 2 visar upp till 256 sektorer och byte 3 därutöver. Byte 4 är alltid 255. Byte 5 visar alltid på vilket spår headern börjar. Betydelsen av byte 6 är litet mer komplicerad. Vi måste kunna uttrycka i vilken sektor i det aktuella spåret som headern börjar och hur många sektorer filen innehåller. För att klara detta måste vi använda oss av bitvikterna igen. De tre högsta bitvikterna pekar ut sektorn i spåret och de fem lägre antalet sektorer i filen.

Bitvikt	128	64	32	16	8	4	2	1
Sektornummer								
Sektorantal								

Med 3 bitar kan vi utpeka 8 sektorer, 0 - 7, vilket räcker. Med 5 bitar kan vi redovisa 32 sektorer vilket inte är tillräckligt. Vad göra? Vi skriver in 2 bytes till, bytes 7 och 8, och låter byte 7 visa vilket spår fortsättningen av filen ligger på och byte 8 vilken sektor och vilken storlek resten av filen har. Skulle ytterligare 32 sektorer inte räcka skrivs ytterligare 2 bytes in o.s.v. Fortsättningen på filen behöver inte ligga direkt efter första delen utan kan ligga utspärrad på skivan. Jag har inte undersökt om fragment kan ligga före headern men det är inte otroligt. En hårt fraktionerad skiva tar betydligt längre tid att läsa än en organiserad skiva. Kanske en anledning att rensa skivorna då och då! Efter de sista informerande byten avslutas alltid med 2 bytes 255. På skivor där filer tagits bort, nya skrivits in och kompletterats kan skivan bli ganska rörig och jobbig att följa. En del gammal information kan finnas kvar och förvilla.

[illegible]

ANNORLUNDA STRÄNGHANTERING

eller

HUR MAN TROLLAR BORT BILDER OCH MASKINSPRÅKSPROGRAM SÅ ATT DE KNAPPAST SYNS

eller

VAD GÖR ABC80 MED PROGRAMTEXTEN?

Bernt Figaro/Sven Wickberg

Bernt Figaro i Örebro är en av ABC-bladets flitiga korrespondenter. Han har sänt in flera flexskivor fulla av program och texter. Både den inbitne ABC80-entusiasten och den blyge nybörjaren i genren kan ha intresse av de synpunkter han för fram.

Originalen har dock bedömts vara för långa och något för invecklade att ta in i bladet. Med Bernts medgivande görs här ett sammandrag med några av de intressantaste avsnitten. Den som tänder extra på det här kan kontakta Bernt direkt för att få mera kött på benen.

BASIC KONTRA MASKINSPRÅK

De flesta skriver sina program i BASIC, men för vissa tillämpningar bör eller måste man skriva i maskinspråk. Ett sådant maskinprogram består av en rad siffror, som måste stoppas undan någonstans i arbetsminnet och som sätts i funktion genom Z=CALL(X), där X är numret på den minnescell (adressen) där siffraden börjar.

Vi tar inte upp hur man gör maskinprogram - det är en historia för sig. Men om man nu har en programsnitt man behöver använda, fordras med normala metoder också en programsnitt i BASIC som lägger in maskinprogrammet i minnet. Denna BASIC-del är under alla förhållanden ganska skrymmande, och tar väl mycket plats både i programutskrift och arbetsminne. I slutändan av denna artikel skall vi rationalisera bort den.

Men låt oss börja från början:

HUR LAGRAS MITT PROGRAM I ABC80?

När vi laddar in ett BASIC-program i vår dator, skrivs den in i arbetsminnet med början i den adress som på dator-jarjong kallas BOFA (Beginning Of File Area, eller något i den vägen). I en vanlig 16 K ABC80 är BOFA normalt 49152, med utökad minne till 32 K vanligen 32768.

Man kan genom diverse konstrepp "höja golvet", t ex för att reservera plats för maskinspråk, men det hoppar vi också över.

Apparaten håller själv reda på BOFA i minnescellerna 65053 och 65054, så vill man vara helgarderad kan man i stället för rad 90 i nedanstående program skriva

P=PEEK(65052)+256*PEEK(65053)

så vet man säkert att P=BOFA.

Hur det ser ut i arbetsminnet när vi skrivit in ett program kan vi lätt ta reda på med följande lilla loop:

```
90 P=49152 : REM...BOFA
100 A=PEEK(P+1)
110 ;P+=1;A,CHR$(A)
120 GET W$
130 I=I+1
140 GOTO 100
```

P är begynnelseadressen. På rad 100 läser man vad som står i den, och på rad 110 skriver man ut adressen, antal steg framåt (I), adressinnehållet och motsvarande tecken enligt ASCII-koden.

Med rad 120 stegar man fram utskriften adress för adress.

(För ASCII-koder under 32 visar skärmen ingenting, eftersom de inte motsvaras av något tecken. 32 är ju mellanslag, som inte heller syns separat.)

Syftet med denna operation är att analysera olika programdelar som placeras i rad 10, t ex

10 A\$='ABC'

Kör nu programmet och stega fram till I=16, vars ASCII-kod skall vara 13. Det ser då ut så här (om man utelämnar bl a adressnumret):

I	A	Anm.
0	17	Antal steg i raden
1	10	Radnummer
2	0	(två bytes)
3	131	ABC80-kod
4	194	"
5	242	"
6	65	A " (strängnamnet)
7	132	"
8	131	"
9	203	"
10	39	"
11	3	" (antal tecken i strängen)
12	65	A Strängens innehåll
13	66	B "
14	67	C "
15	184	Kod (sträng slut)
16	13	Programrad slut

Som synes tar den enkla programraden upp hela 17 minnesceller!

För den intresserade kan det löna sig att systematiskt gå igenom olika programinstruktioner och skrivrutiner och se hur de ser ut. ABC80-koderna kan ibland vara mycket kortare än deras utskrifter på skärmen. Se t ex på PRINT, DATA, STRING\$(10%, 45%).

Beträffande det sista kan påpekas, att man vinner åtskillig plats i minnet på att använda heltal där så kan ske, även i uttryck som CHR\$(0), MID\$(0) osv, där annars omvandling till heltal sker automatiskt vid körning.

Jämför (sätt in i rad 10) P=1 och P%=1%. Övertygad?

Vad har man nu för nytta av ovanstående kunskaper?

Jo, man kan lagra informationer i sina programrader på annorlunda sätt.

Ta A\$ som exempel. Från tangentbordet kan vi skriva in bara vissa tecken i en teckensträng. Tecken med ASCII-kod mindre än 32 eller större än 126 går inte, och inte heller grafik-tecken. Normalt har vi heller inte nytta av dem, eftersom teckensträngarna skall producera text.

Men om man nu med stort besvär har komponerat en bild på skärmen, som man vill använda också i andra program? Eller om vi har en maskinspråksrad som vi gärna ville överföra till fler program?

Då är det perfekt att lagra alltihop i en lämplig teckensträng. Denna kan sedan sparas och MERGAS med vilka program man vill.

ETT EXEMPEL

Gör följande modifikation av det tidigare uppgivna programmet:

```
10 A$="*****"
95 ;"TITTA/SKRIVA (T/S)":GET W$
97 ;W$IF W$="S" THEN 300
300 FOR J=0 TO 4
310 READ A
320 POKE P+12+J,A
330 NEXT J
340 ;"DATA INSKRIVNA"
350 GOTO 95
400 DATA .....
```

Vi måste passera rad 90 som ger oss BOFA (P=49152) men sedan kan vi välja att hoppa till den nya rutinen 300. Vad händer där? Jo, vi läser ur DATA-raderna 5 siffror (ett i taget) och petar in dem med POKE i A\$ med början i den position där teckenvärdena i A\$ börjar.

När det är gjort får man beskedet "DATA INSKRIVNA" och så är man tillbaka på valraden 95. Väljer man nu T kan man som förut stega sig igenom minnesadresserna och se att de värden man har bestämt har hamnat på rätt plats.

FÖRSTA PROVET

Man skall inte vara för originell i första omgången, så låt oss ge DATA-satserna värdena 65,66,67,68,69, dvs ASCII-värdena för ABCDE.

Kör programmet och se att just dessa värden går in. Gå ur programmet och skriv LIST 10 så ser vi att A\$='ABCDE'.

Det var inget märkvärdigt, utan snarare ett komplicerat sätt att skriva en sträng på.

ANDRA PROVET

Nu kommer det intressanta. Ändra DATA-satserna till: 151,100,101,102,103 och kör.

Vi finner värdena på plats, men när vi tittar på rad 10 finner vi att A\$ är fullt med grafiktecken! ASCII-värdet 151 sätter efterföljande värden i grafisk mod. Vi har demonstrerat en metod att skriva "oskrivbara" tecken i strängen.

Bernt har intresserat sig mycket i för grafiska representationer och experimenterat fram en rad hjälpprogram med vilka man relativt enkelt kan komponera en graf på skärmen och stoppa undan den i en strängvariabel. Bilden framkallas med PRINT A\$.

TREDJE PROVET

Låt oss vara nyfikna. Vad händer med tecken 1-31 i DATA-satserna. Du får själv experimentera med dem, det ger oväntade resultat. Här är några.

Tecken 7 ger "pip" - som vanligt. 10 matar upp texten en rad, och 13 för texten till radbörjan. Med lämpliga doser kan man alltså ge en "rak" teckensträng viss formatering.

Tecken 12 suddar skärmen, det visste vi också. Läger man 12 sist i en teckensträng och kör LIST, får vi aldrig se strängen, eftersom den suddar ut sig själv! Om man sätter en sju i den utsuddade delen, hör man att den är kvar.

Man finner att också tecknen 17-23 gör efterföljande tecken grafiska, och att tecknet 1 tar bort grafik, precis som 135.

Tecknen för 7,10,12 och 13 kommer vid listning eller utskrift av A\$ att synas endast genom sin verkan. De tar ingen synlig plats i utskriften. Prova med bara sjuor i DATA-raden. Övriga tecken skrivs som mellanslag. På vissa printrar kommer inte heller grafiken med i utskriften. Men tecknen finns där i alla fall.

FJÄRDE PROVET

Nu har vi kommit fram till det som var målet för övningen: man kan också lagra sina maskinprogram i strängen.

Arbetsgången är exakt densamma. Maskinprogrammet har du utarbetat på vanligt sätt. Placera in det i DATA-raden, du kanske behöver flera. Gör A\$ så lång som behövs. Du kan med KOD-programmet lätt se adressen där strängvärdena börjar och slutar, och du får modifiera inläsningsdelen därefter.

Saken är klar, maskinspråket inläst: vad händer nu?

Nu kommer det roliga: Ta bort allt utom raden med A\$! Det enliga programmet med bara A\$=en rad tecken, mer eller mindre synliga och läsliga, kan sparas och MERGAS in i andra program. Av praktiska skäl bör den stå först. Då vet man exakt var maskinspråket börjar. Man måste ju ha raden Z=CALL(...) för att få i gång programmet.

Detta är mycket praktiskt. Man spar bra mycket minnesutrymme och man behöver inte POKEa på något annat ställe i arbetsminnet. Instruktionerna i vår sträng följer snällt med huvudprogrammet och finns alltid på sin kända plats.

På samma sätt gör man med andra sparade strängar.

Men en sak får man INTE göra: editera dessa specialsträngar! Försöker du med det blir de helt förstörda, eftersom BASIC-tolken inte klarar annat än de vanliga skrivtecknen och genast tvättar bort alla andra.

Så en slutanmärkning: varför jobba med textsträngar, som behöver så mycket plats som 10 platser för bara strängdefinitionen? Varför inte lagra i REM-, DATA- eller PRINT(;)-satser i stället?

På det svarar Bernt att REM och DATA är opålitliga. Svens kommentar är att efter REM och DATA lagras allt i textformat, utan att transformeras till ABC80-kod. Kanske har det något med resultatet att göra.

Däremot kan man lagra i ;;-satser utan besvär. Ett problem i sammanhanget är dock att när man kör sitt program kommer PRINT-satserna också att exekveras och därmed synas på skärmen, vilket man kanske inte är intresserad av.

Slutligen har A\$ fördelen att vid behov kunna tas fram, t ex som en bild, med ;A\$.

ABC-lab för utbildning och konstruktion!

ABC-lab är ett nyutvecklat universellt elektroniskt labbhjälpmedel avsett för bla utbildnings och utvecklingsarbete.

ABC-lab kan användas i kombination med de flesta på marknaden förekommande smådatorerna:

ABC 80, ABC 800m.fl.

ABC-lab är en helsvensk produkt, utvecklad av Liber, produktlinje Teknik, i samarbete med lärare vid Chalmers tekniska högskola.

ABC-lab levereras med en väl genomarbetad dokumentation.

Pris: **4500:-** exkl moms

Tekniska data:

- Digital/analog-omvandlare, 8 bitar
- Analog/digital-omvandlare, 8 bitar
- Åtta TTL-ut/ingångar
- Fyra reläutgångar
- Kopplingsbord för egna uppkopplingar
- Kortkontakt och flatkabel
- Överspänningsskyddat nätaggregat +5 V 2 A, ± 12 V 0,4 A

Liber
162 89 STOCKHOLM
TFN 08-7399000

Exempel på tillämpningar:

- Insamling av mätvärden vid laborationer
- Simulering av digitala kretsar och logiska funktioner
- Styrning av processer
- Mätning av elektriska och icke-elektriska storheter:
 - multimeter
 - minnesoscilloskop
 - spektralanalys
 - transientrecorder
 - mm

☐ Skicka utförligare information om ABC-lab

☐ Skicka Libers nya elektronikkataloger med information om litteratur och utrustning inom elektronikområdet.

Företag: _____

Namn: _____

Befattning: _____

Postadress:/postnummer: _____

Telefon: _____

Skicka kupongen till: Liber, 162 89 Stockholm. TFN 08-7399000.

Samarbete ger bättre ABC80 för skolan

OWOCO AB har på uppdrag av LIBER Läromedel AB och LUXOR Datorer AB tagit fram ett programmeringshjälpmedel som heter **SCHOOLAID(R)**. I detta samarbete står OWOCO AB för ide och konstruktion samt produktion och LIBER AB marknadsför produkten på utbildningsmarknaden. **SCHOOLAID** är det senaste tillskottet i OWOCO's serie "AID'ar" med **SMARTAID** typ 2 som förebild med dess grundläggande funktioner (avancerad bildskärmseditor, automatisk radnumrering, tar bort flera rader i en följd, listar alla variabler i ett program och startar programmet från valfritt ställe däri) och dess enkla utanpåliggande montering, som har nykonstruerats för att uppta mindre plats mellan tangentbord och bildskärm.

Ur OWOCO's **SMARTAID 3** och **SUPER-SMARTAID** (den senare som snart levereras) har funktionerna till **SCHOOLAID** sammanställts för att motsvara önskemålen man haft från LIBER och skolsidan. B.l.a. följande exempel:

Temporärt stopp vid programkörning utan att programkörningen avbryts, bra exempelvis vid felsökning.

Med ett kommando kan användaren få fram en hjälplista över **SCHOOLAID**'s och ABC80's kommandon.

Möjlighet att spara valda programdelar på ex. skrivare, söka efter en variabel, radnummer eller valfri text och få de radnummer där dessa finns på. Byta variabelnamn på en redan befintlig variabel. Återuppta programkörningen efter det att programmet avbrutits, med alla variabelvärdena bibehållna.

Hämta tillbaka eller "rädda" program som har tagits bort oavsiktligt med RESET eller NEW.

Lista minnesinnehållet på bildskärmen i form av decimaladress, decimalt innehåll och ASCII-format, vilket underlättar vid närmare studier av datorns minnesinnehåll. Få systemtiden utskrivna i timmar, minuter och sekunder som också enkelt kan nollställas för enklare tidtagning (tiden kan även enkelt fås utskrivna i ett program).

Kommando som visar ett bibliotek över innehållet på diskett. Information om systemet kan erhållas med ett kommando där b.l.a. visas programmets längd, kvarvarande minnesutrymme, totala minnesåtgången av ett program efter körning, systemvariablerna som pekar på olika adresser ex. BOFA, EOFA, HEAP mm. Bildskärmens innehåll kan även "dumpas" på en skrivare.

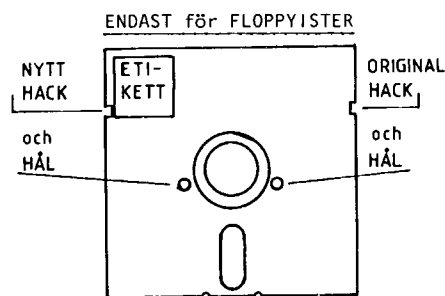
SCHOOLAID har dessutom en egen printerrutin vilket möjliggör att använda den och ABC80 tillsammans med en skrivare, utan att behöva ladda in printerrutin i arbetsminnet eller ansluta sig till en flexskiveenhet.

SCHOOLAID är även anpassad till **MULTI-USER** system och olika tolkar på ABC80, **SCHOOLAID** kan därmed användas både till äldre och nyare ABC80. **SCHOOLAID** anslutes till ABC80's busskontakt samt skruvas fast, den är utrustad med egen busskontakt för anslutning av flexskive-enhet etc.

Till **SCHOOLAID** finns också ett instruktionshäfte i A5-format.

LIBER räknar med att de flesta ABC80 i skolorna kommer att utrustas med **SCHOOLAID** då detta innebär en avsevärd förbättring av ABC80's kapacitet, dessutom kommer en ökning till 32k minne att erbjudas.

Utförligare information kan fås från LIBER DATORER Telefon 08/739 90 00.

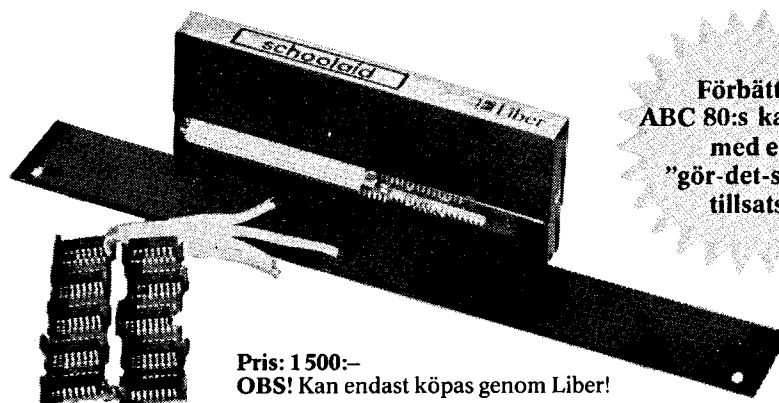
Vi hoppas få rum i nästa nummer med texten till denna bild.

Tillbyggnadssats LX – en av de största nyheterna sedan introduktionen av ABC 80!

Tillbyggnadssats LX består av en elektronikenhet – Schoolaid och extra minneskort. Tillbyggnadssatsen förbättrar din ABC 80:s kapacitet. Du får en dator med utökad kommandorepertoar, flera nya funktioner och större minneskapacitet (totalt 32 k RAM). Du får ABC 80 med "smart" BASIC som förenklar och förkortar programmeringen. Med tillbyggnadssatsen får din dator samma prestanda som ABC 80 LX – den nya kraftfulla versionen av ABC 80.

Exempel på nya editeringsmöjligheter och funktioner:

- Tar fram föregående program, "räddar" efter NEW, SCR eller RESET.
- Automatisk radnumrering
- Hjälplista med alla kommandon på skärmen
- Listning av alla använda variabler i ett program
- Snabb rensning av skärmen
- Kopierar rader mellan programrader

Pris: 1 500:–
OBS! Kan endast köpas genom Liber!

Förbättra
ABC 80:s kapacitet
med en
"gör-det-självt"
tillsats!

- Temporärt stopp vid programkörning utan att körningen avbryts
- Bildskärmens innehåll kan snabbt dumpas på en skrivare (hard-copy funktion)
- Printerrutiner i PROM
- Snabbförflyttar markören till valfria platser på skärmen

 Liber

Skicka information om

☐ Tillbyggnadssats LX ☐ ABC 80 LX

Företag/skola: _____

Namn: _____

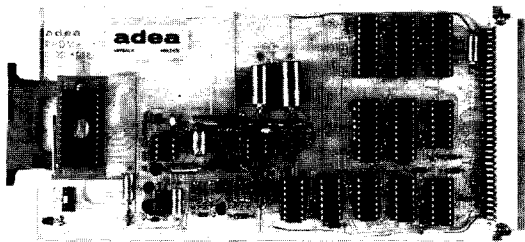
Adress: _____

Postnummer/postadress: _____

Telefon: _____

Skicka kupongen till Liber, Kundtjänst, 16289 Stockholm, tel 08-73991 00.

ABC 80 EPROM-PROGRAMMERARE

- Klarar de flesta 5V EPROM
- Passar ABC80/4680 bussen
- Utförlig bruksanvisning på svenska
- Lagervara
- Olika tillbehörsprogram finns

*** NYHETER ***

- Tillsatsmodul för 8741, 8748, 8749
- 8748 assembler
- Tillsatsmodul för Harris bipolära PROM
- PROM/RAM-kort för BYTE-WYDE 32k

adea Elektronik AB
Box 16015, 750 16 UPPSALA
Tel 018/ 10 06 02

● Smarta hjälpmedel för ABC80 ● ● Smarta hjälpmedel för ABC80 ●

startaid®

Automatisk Uppstart av Program

Automatisk uppstart av program underlättar väsentligt. Efter strömavbrott återstartar met.

- Vid Påslag av strömmen
- Vid Intryckning av RESET
- Fungerar på diskett
- Fungerar på kassett
- Enkelt att byta diskett
- Automatisk initiering

För mer information k
OWOCO.

TEL. 08-94 01 80

● Smarta hjälpmedel för ABC80 ● ● Smarta hjälpmedel för ABC80 ●

OWOCO AB

KUNGSVÄGEN 1
142 00 TRÄNGSUND

● Smarta hjälpmedel för ABC80 ● ● Smarta hjälpmedel för ABC80 ●

PROMMIS 80

BRÄNN SJÄLV DINA EPROM!

PROMMIS 80 är tillsammans med en ABC80 en komplett programmerare för EPROM 2708, 2758, 2716, 2732, 2732A, 2764, 2508, 2516, 2532, 2564.

ENKEL OCH EFFEKTIV

i användning tack vare genomtänkt programvara för

- filhantering, för att lagra PROM-data i flera olika filformat
- editering för att införa ändringar i minnet
- PROM-inläsning, kontroll mot minne m.m.
- PROM-programmering, med utförliga för- och efterkontroller

Programvaran levereras på flexskiva eller kassett. Utbyggt RAM-minne till 32 kbyte är en fördel men inget krav.

SÄKER

Flera kontroller i programmen minskar risken att t.ex. skada en fel-insatt kapsel. Nollkraftsockeln förenklar hanteringen.

SNABB

En EPROM typ 2716 programmeras på 104 s, under samtidig visning av återstående tid i sekunder.

KOMMANDE OPTIONS

- Gangmodul för samtidig programmering av fyra minnen.
- Typkort för nya 128 och 256 kbit EPROM.

Pris: 2850 kr exkl. moms.

Sändes till
Ing.firma Elogik
Thorburnsg 3C, 412 64 Göteborg

JAG ÖNSKAR MER INFORMATION
OM PROMMIS 80.

Namn

Företag/Inst.

Adress

Postadress

Ing.firma ELogik

THORBURN SG 3C 412 64 GÖTEBORG TEL 031-83 10 00

Panel Debatt

UTSTÄLLNING

